

„Księżniczka na ziarnku grochu” na zakończenie okresu świątecznego »8

Co się zmieni w nowym roku? »14-15

Historia wileńskich placów spleta się z burzliwą historią miasta »16-17

10 lat z euro. Co się zmieniło? »18-19

Historyczne odkrycie. W podziemiach katedry odnaleziono insygnia polsko-litewskich władców

Fot. Marian Paluszkievicz

16 grudnia 2024 r. w kryptach katedry wileńskiej odkryto skrytkę zawierającą królewskie insygnia grobowe, ukryte w 1939 r. w obawie przed zniszczeniami II wojny światowej. Skarb obejmuje regalia należące do polsko-litewskich władców: Aleksandra Jagiellończyka, Elżbiety Habsburżanki oraz Barbary Radziwiłłówny. »2

Rozpoczęła się prezydencja Polski w Radzie UE

»7

Święto Trzech Króli na Litwie. „Niestety nie w kościele”

»11-13

KURIER
WILEŃSKI

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwilenski.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brigitą Lapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwilenski.lt)
Apolinarij Klonowski
(ds.online)
(a.klonowski@kurierwilenski.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik,
Justyna Giedrojc,
Rajmund Klonowski,
Anna Pieszko,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkievicz
— fotoreporter.

Dział Promocji:
Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwilenski.lt),
Jolanta Balkiewicz — reklama
(tel. +370 260 84 44,
reklama@kurierwilenski.lt).

Wydawca: VšĮ „Kurier Wileński”

Druk: VšĮ „Vilnijos žodis”

Nakład: 2500 egz.

*Materiałów niezamówionych
redakcja nie zwraca.*

*Redakcja zastrzega sobie pra-
wo do skracania i adiustacji
tekstów.*

*Za treść ogłoszeń redakcja nie
odpowiada.*

*Opinie Czytelników zawarte
w ich listach nie zawsze są
zbieżne z opinią redakcji.*

DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET
CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI
NARODOWYCH

Fundacja
POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE
Im. Jana Olszewskiego

Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Projekt finansowany ze środków
Ministerstwa Spraw Zagranicznych w
ramach konkursu pn. „Polonia i Polacy
za Granicą 2024 — regranting”.

Publikacja wyraża jedynie poglądy
autorów i nie może być utożsamiana
z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii
Prezesa Rady Ministrów i Fundacji
„Pomoc Polakom na Wschodzie”
im. Jana Olszewskiego.

Historyczne odkrycie. W podziemiach katedry odnaleziono insygnia polsko-litewskich władców

Jak poinformowano na konferencji 6 stycznia tego roku, pod-
ziemia katedry skrywały skarb przez ponad 90 lat.

Arcybiskup Gintaras Grušas nawiązał do daty kon-
ferencji, 6 stycznia, czyli Uro-
czystości Objawienia Pań-
skiego, potocznie nazywanym
Świętem Trzech Króli.

„W tym roku Trzej Króło-
wie przynieśli nam prezent
— trzy korony. Krypty kate-
dri wileńskiej ujawniły ta-
jemnicę regaliów władców
Litwy i Polski, ukrytych po-
nad 90 lat temu. 16 grudnia
2024 r. w lochach otworzy-
liśmy tajną skrytkę, w której
w 1939 r., w chwili wybuchu
II wojny światowej, ukryto
królewskie regalia” — po-
wiedział w poniedziałek na
konferencji prasowej arcy-
biskup metropolita wileński
Gintaras Grušas.

„Odkryte insygnia grobo-
we władców Litwy i Polski
są bezcennymi skarbami
historycznymi, symbolami
długiej tradycji państwowo-
ści litewskiej, znakami Wilna
jako stolicy oraz wspianymi
dziełami złotnictwa i jubiler-
stwa” — mówił Grušas.

SZCZEGÓŁY ZNALEZISKA

W skrytce znaleziono
koronę Aleksandra Jagiel-
lończyka (króla Polski i wiel-
kiego księcia litewskiego),
insygnia Elżbiety Habsbur-
żanki, w tym koronę, me-
dalion, pierścień, łańcuch
i tablicę trumienną, a także
regalia Barbary Radziwiłłow-
ny: koronę, berło, jabłko włą-
dzy, trzy pierścienie, łańcuch
oraz dwie tablice trumienne.

Znalezisko obejmuje rów-
nież przedmioty związane
z kaplicą św. Kazimierza, ta-
kie jak sześć srebrnych tablic
dekoracyjnych oraz liczne
wota: pierścienie, kolczyki,
krzyże i insygnia biskupie,

w tym tablicę trumienną bi-
skupa Benedykta Wojny, któ-
ry zmarł w 1615 r.

PROCES POSZUKIWAŃ

Droga do odnalezienia
tych skarbów była długa. Po
raz pierwszy krypta grobo-
wa władców została odkryta
w 1931 r., kiedy po powodzi
prowadzono prace renowa-
cyjne katedry. Znajdowały
się tam szczątki Elżbiety
Habsburżanki i Barbary
Radziwiłłówny, którym to-
warzyszyły regalia grobo-
we. W obliczu wojny Ka-
pituła Katedry Wileńskiej
zadecydowała o ukryciu
najcenniejszych przedmio-
tów w tajnej skrytce, którą
udało się zlokalizować do-
piero w 1985 r.

Po odzyskaniu przez Litwę
niepodległości podejmowa-
no kilka prób ponownego od-
nalezienia ukrytych kosztow-
ności. W 2024 r. specjaliści
z Muzeum Pałacu Wielkich
Książąt Litewskich, przy uży-
ciu kamer endoskopowych
oraz analizy historycznych
rysunków, ostatecznie zloka-
lizowali skrytkę.

„Po kilku próbach kryjów-
ka została odkryta. Znajdują-
ce się w niej przedmioty zo-
stały opisane, skatalogowane
i przeniesione w bezpieczne
miejsce” — mówił Mykolas
Juozapavičius z Archidiece-
zji Wileńskiej.

Wkrótce po konserwacji
staną się one dostępne dla
szerokiej publiczności, wzbo-
gając wiedzę o wspólnym
dziedzictwie obu narodów.
Organizatorzy konferencji
zasugerowali, że w podzie-
miach katedry może kryć się
jeszcze wiele tajemnic. ■

**Opr. A.K. na podst. BNS,
mat. pras., inf.wł.**

„Odkryte insygnia gro-
bowe władców Litwy
i Polski są bezcennymi
skarbami historyczny-
mi, symbolami długiej
tradycji państwowości
litewskiej, znakami
Wilna jako stolicy oraz
wspianymi dziełami
złotnictwa i jubilerstwa”
— mówił Grušas.

Insygnia natychmiast stały się ogólnokrajową sensacją
Fot. Marian Paluszkievicz

Film animowany Flow łotewskiego reżysera Gintsa Zilbalodisa zdobył w niedzielę nagrodę dla najlepszego filmu animowanego podczas ceremonii rozdania Złotych Globów w Beverly Hills w USA Fot. EPA-ELTA

NŠA: szkoły przetestują systemy techniczne przed ogólnokrajowym sprawdzianem

W związku ze zbliżającym się ogólnokrajowym sprawdzianem osiągnięć, w szkołach Litwy w tym tygodniu zostaną przetestowane sprzęty i systemy. Według Narodowej Agencji Oświaty (NŠA), która organizuje sprawdzian, jest to niezbędny proces, aby zapewnić, że podczas testu nie wystąpią żadne usterki.

„Sprawdzanie osiągnięć uczniów rozpocznie się pod koniec stycznia. Będzie ono organizowane w formie elek-

tronicznej. Aby zapewnić płynność przebiegu, przeprowadzony zostanie test możliwości technicznych. Będzie on obejmował zarówno infrastrukturę techniczną posiadaną przez placówki edukacyjne, jak i trwałość elektronicznego systemu testowania oraz przegląd procesu przeprowadzania testów” — powiedział dyrektor NŠA Simonas Šabanovas.

Przewiduje się, że w trakcie testu szkoły będą

musiały sprawdzić, czy posiadana infrastruktura techniczna i sprzęt komputerowy działają poprawnie zgodnie z przygotowanymi instrukcjami.

Po teście szkoły będą zapraszane do oceny swojego przygotowania i podejmowania niezbędnych decyzji technicznych, organizacyjnych lub zarządczych, aby właściwie przygotować się do sprawdzianów.

Lrt.lt

Imieniny

7 stycznia

Chociesława, Juliana, Kryspina, Lucjana, Mateusza, Rajmunda, Rajnolda, Teodora, Walentego, Wirginii

8 stycznia

Alberta, Apolinarego, Erharda, Heladii, Laurencjusza, Maksyma, Mściśława, Seweryna, Teofila, Wawrzyńca

Cytat dnia

„Wierzę, że prezydent Trump ma nie tylko wolę, ale także wszystkie możliwości, i nie jest to tylko mówienie. Naprawdę mu ufam i myślę, że nasi obywatele również mu ufają, więc ma on wystarczającą siłę, aby wyrzucić presję, wyrzucić presję na Putina” — powiedział prezydent Ukrainy Wołodymyr Zelenski w rozmowie z amerykańskim dziennikarzem Lexem Fridmanem.

Liczba dnia

5 mln nowych tabletek jodku potasu za prawie 500 000 euro zakupiła Litwa. Tabletki zostaną rozdane mieszkańcom 17 samorządów w promieniu 100 km od elektrowni jądrowej w Ostrowcu.

Łączymy się w smutku i składamy wyrazy serdecznego współczucia
Rodzinie i bliskim z powodu śmierci

Janiny Ulozy

Niech aniołowie strzegą jej drogi i przyprowadzą do Boga.

Forum wileńskie

Wyrazy głębokiego żalu i współczucia **rodzinie i bliskim**

śp. Janiny Ulozy

składają koledzy i koleżanki z Klubu Przewodników Wileńskich.

Cześć jej pamięci!

Nowym dyrektorem administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego został Vytautas Vansavičius

2 stycznia, funkcje dyrektora administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego zaczyna pełnić Vytautas Vansavičius.

Według mera Roberta Duchniewicza nowy dyrektor administracji ma przed sobą wiele zadań – od rozwiązywania codziennych problemów samorządu, po realizację długoterminowych celów strategicznych.

„To osoba, którą znam od dawna – jego kompetencje, profesjonalizm i zaangażowanie w pracę nie budzą wątpliwości. Jestem pewien, że doskonale rozumie specyfikę, wyzwania i możliwości, jakie stoją przed naszym samorządem. Choć czeka na nas wiele pracy i prób, wierzę, że współpracując z zespołem i aktywnie angażując społeczność rejonu wileńskiego, uda nam się z sukcesem kontynuować rozpoczęte prace i zapewnić stabilny rozwój naszego samorządu” – powiedział R. Duchniewicz.

Tymczasem, jak twierdzi V. Vansavičius, wyzwania przyjmuje z otwartymi ramionami, a jednym z jego głównych celów jest dobro pracowników i mieszkańców.

„Chciałbym podziękować merowi Robertowi Duchniewiczowi za okazane zaufanie i zaproszenie do zespołu. Moim głównym celem jest kontynuacja rozpoczętej pracy oraz zapewnienie każdemu pracownikowi dobrego mikroklimatu, a jednocześnie stworzenie nowoczesnej i efektywnej organizacji”.

Będę zabiegać o to, aby każda decyzja i działanie w dalszym ciągu przyczyniały się do pozytywnych zmian w rejonie wileń-

Pracę na stanowisku dyrektora administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego rozpoczął Vytautas Vansavičius. Foto www.vrsa.lt

skim, odczuwanych przez naszych mieszkańców. Wierzę, że we współpracy z zespołem można wykonać naprawdę znaczącą pracę” – powiedział nowy dyrektor administracji samorządu.

V. Vansavičius ukończył studia z zakresu zarządzania przedsiębiorstwem międzynarodowym w Szkole Biznesu Międzynarodowego Uniwersytetu Wileńskiego w 2011 r., a w 2024 r. – zarządzanie przedsiębiorstwem (zarządzanie organizacjami) na Technicznym Uniwersytecie Wileńskim im. Giedymina.

Jego doświadczenie zawodowe rozpoczęło się w 2007 r. na stanowisku menadżera w ZSA „Stai-pa”, w latach 2009-2010 pełnił

obowiązki zastępcy naczelnika Wydziału Gospodarczego w ówczesnej Administracji Naczelnika Okręgu Wileńskiego, a od 2010 r. pracował w Państwowej Kasie Chorych przy Ministerstwie Zdrowia – w latach 2010-2016 był głównym specjalistą Wydziału Spraw Ogólnych, w latach 2016-2020 obejmował stanowisko kierownika tego działu. Od 2020 r. został powołany na stanowisko Kierownika Departamentu Administracji Działalności.

Przypominamy, że dotychczasowy dyrektor administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego Władysław Kondratowicz odszedł ze stanowiska po nominacji na stanowisko Ministra Spraw Wewnętrznych. ■

Samorząd Rejonu Wileńskiego zwróci koszty podróży pracownikom instytucji pomocy społecznej

Na mocy uchwały Rady Samorządu Rejonu Wileńskiego od 1 stycznia 2025 r. zostaną zwrócone koszty podróży pracowników instytucji pomocy społecznej i pracowników

świadczących usługi pomocy integralnej w wysokości 0,10 euro za każdy przejechany kilometr.

Oczekuje się, że taka decyzja przyczyni się do przyciągnięcia większej

liczby pracowników świadczących usługi społeczne do placówek rejonu, wzmocnienia ich motywacji oraz poprawy jakości świadczonych usług.

4.>>

„Na terenie rejonu wileńskiego brakuje pracowników socjalnych, co sprawia, że wrażliwe grupy – dzieci, seniorzy, osoby niepełnosprawne – nie zawsze otrzymują na czas niezbędną pomoc. Pracownicy tego zawodu często muszą pokonywać duże odległości, co wiąże się z dodatkowymi kosztami podróży, które wpływają na ich motywację i efektywność. Proponowany zwrot kosztów podróży to jeden ze sposobów poprawy warunków pracy pracowników socjalnych” – mówi mer rejonu wileńskiego Robert Duchniewicz.

Projekt decyzji przygotowali Karolina Pietrusewicz i Waldemar Urban, przedstawiciele frakcji Akcji Wyborczej Polaków na Litwie-Związku Chrześcijańskich Rodzin. Według K. Pietrusewicz sektor usług społecznych stoi przed poważnymi wyzwaniami ze względu na starzejące się społeczeństwo oraz rosnące potrzeby grup szczególnie wrażliwych.

„Rekompensata za dojazdy do i z pracy będzie przysługiwać pracownikom instytucji pomocy społecznej podlegającym Samorządowi Rejonu Wileńskiego oraz pracownikom zapewniającym integralne usługi wsparcia, którzy dojeżdżają do i z pracy w odległości od 3 do 40 kilometrów w jedną stronę regularnymi lokalnymi (podmiejskimi) autobusami, pociągami pasażerskimi lub własnym transportem. Wierzymy, że pomoże to przyciągnąć wykwalifikowanych specjalistów do tej ważnej sfery. Pracownicy socjalni wykonują na co dzień niezwykle odpowiedzialną i potrzebną pracę, dlatego naszym celem jest odpowiednia ocena ich wysiłków i sprzyjające warunki pracy, aby osiągnąć długoterminowe korzyści zarówno dla pracowników, jak i usługobiorców” – mówi K. Pietrusewicz.

JASNA PROCEDURA WYPŁATY ODSZKODOWANIA

Pracownicy instytucji pomocy społecznej, którzy chcą otrzymać zwrot kosztów podróży, będą musieli złożyć do kierownika instytucji wniosek na ustalonej formie. W wniosku należy podać

dokładną odległość miejsca zamieszkania od miejsca pracy; zaświadczenie o deklarowanym lub rzeczywistym miejscu zamieszkania (w przypadku, gdy deklarowane i faktyczne miejsce zamieszkania nie pokrywają się); na koniec miesiąca wypełniony miesięczny raport z wydatków na podróże. Kierownicy instytucji, chcący otrzymać rekompensatę, będą musieli złożyć powyższe dokumenty w Wydziale Opieki Społecznej administracji Samorządu. Listy pracowników instytucji pomocy społecznej, którym będą wypłacane zwroty kosztów podróży, zatwierdzają dyrektorzy instytucji, natomiast listę kierowników instytucji zatwierdza mer rejonu wileńskiego w swoim rozporządzeniu.

Zgodnie ze sprawozdaniami kosztów podróży składanymi przez pracowników instytucji pomocy społecznej, kierownik instytucji będzie sporządzał miesięczne sprawozdanie dotyczące zwrotu kosztów podróży wszystkim pracownikom instytucji (odpowiednio pracownikowi Wydziału Opieki Społecznej – kierownikom instytucji) i do 3 dnia następnego miesiąca będzie musiał przedstawić go księgowemu instytucji w celu opłaty. Płatności będą dokonywane do 20 dnia każdego miesiąca na bankowy rachunek wskazanego pracownika.

Na mocy uchwały Rady Samorządu Rejonu Wileńskiego od 1 stycznia 2025 r. zostaną zwrócone koszty podróży pracowników instytucji pomocy społecznej i pracowników świadczących usługi pomocy integralnej w wysokości 0,10 euro za każdy przejechany kilometr.

Indywidualna wysokość rekompensaty obliczana jest według formuły zawartej w opisie procedury, która uwzględnia liczbę dni faktycznie przepracowanych w miesiącu przez pracownika instytucji pomocy społecznej, rekompensowaną drogę do pracy i z powrotem oraz kwota ustalana przez Radę Samorządu za jeden przejechany kilometr.

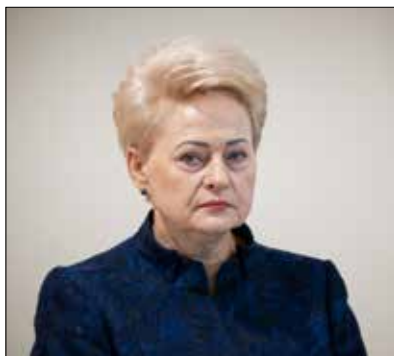
Zatwierdzony opis procedury zwrotu kosztów podróży pracownikom socjalnym i pracownikom świadczącym usługi integralnej pomocy publikujemy na stronie internetowej Samorządu www.vrsa.lt. ■

Strony przygotowano
na podstawie informacji
Samorządu Rejonu Wileńskiego

Pracownicy socjalni wykonują na co dzień niezwykle odpowiedzialną i potrzebną pracę, dlatego naszym celem jest odpowiednia ocena ich wysiłków i sprzyjające warunki pracy – mówi K. Pietrusewicz Fot. zdjęcie asocjacyjne Freepik.com

NOMINACJA Grybauskaitė w Międzynarodowej Radzie Doradczej Atlantic Council

Dalia Grybauskaitė, była prezydent Litwy, od tego roku będzie członkiem Międzynarodowej Rady Doradczej Atlantic Council, think tanku w Stanach Zjednoczonych (USA).

Jak poinformowała w poniedziałek Goda Bacenskienė, rzeczniczka Grybauskaitė, była litewska przywódczyni została zaproszona do rady doradczej przez Fredericka Kempe, szefa Centrum Studiów Strategicznych. Członkowie są wybierani na trzyletnią kadencję. Rada Atlantycka jest Centrum Studiów Strategicznych NATO założonym w 1961 r. Koncentruje się na kwestiach bezpieczeństwa i obrony, a także polityki, ekonomii, energii i technologii oraz przyczynia się do formułowania decyzji politycznych i strategii. W skład Międzynarodowej Rady Doradczej wchodzić byli prezydenci i premierzy: Australii, Danii, Estonii, Hiszpanii, Polski, Szwecji i innych krajów.

KULTURA W Los Angeles rozdano Złote Globy

Podczas 82. gali rozdania Złotych Globów, która odbyła się w niedzielę, główne nagrody zdobyły powojenna epopeja „The Brutalist” Brady’ego Corbetta oraz hiszpańskojęzyczny musical „Emilia Perez” Jacquesa Audiarda, który nie wpisuje się w konwencjonalne ramy gatunkowe. Triumfował również łotewski film animowany. „Brutalista” zwyciężył w kategorii najlepszy film dramatyczny i jako jeden z najbardziej ambitnych

filmów 2024 r. jest postrzegany jako silny pretendent do Oscarów. Corbet zdobył również nagrodę za reżyserię, a Adrien Brody zdobył nagrodę dla najlepszego aktora. „Emilia Perez” wygrała w kategorii najlepsza komedia lub musical, zwiększając szanse głównego pretendenta Netflixu do Oscara na zdobycie statuetki. Zoe Saldana zwyciężyła w kategorii najlepsza aktorka drugoplanowa, a film zdobył również nagrody za najlepszą piosenkę i najlepszy film nieanglojęzyczny.

TRANSPORT Wystartowało połączenie kolejowe Wilno-Tallin

W poniedziałek 6 stycznia ruszyło połączenie kolejowe między Wilnem a Tallinem, przedłużając trwającą od ponad roku trasę Wilno-Ryga. Po skoordynowaniu rozkładów jazdy pociągów litewskich, łotewskich i estońskich przewoźników, LTG Link, Vivi i Elronu, pasażerowie będą mogli podróżować z Wilna do Tallina lub z powrotem w ciągu 10 godzin z dwiema przesiadkami — w Rydze i łotewsko-estońskim mieście granicznym — Valga. Pociągi na tej trasie będą odjeżdżać codziennie z Tallina o 10.25 i przyjeżdżać do Wilna o 21.00, a z Wilna o 7.05 i przyjeżdżać do Tallina o 17.35. Połączenie pozwoli również pociągom dotrzeć do drugiego co do wielkości miasta Estonii, Tartu. „LTG Link poinformował, że na razie pasażerowie będą musieli kupować oddzielne bilety w każdym kraju, ale wszyscy trzej przewoźnicy dążą do stworzenia wspólnej platformy biletowej tak szybko, jak to możliwe. Plan zakłada wprowadzenie jednego biletu na początku 2025 r.” — powiedziała w poniedziałek radiu LRT Violeta Šimelienė, menedżer ds. rozwoju międzynarodowego LTG Link.

GOSPODARKA Citadele pożycza 8 mln euro na rozbudowę myjni Pro Bro na Łotwie

Bank Citadele udzielił pożyczki w wysokości 7,9 mln euro spółkom

zależnym grupy deweloperskiej Kenova na rozwój sieci myjni tunelowych Pro Bro w Rydze. „We współpracy z Citadele będziemy mogli z powodzeniem kontynuować realizację planowanych projektów” — powiedział w oświadczeniu Norbertas Faktorovičius, dyrektor Kenova. Kenova rozwija różnorodne projekty nieruchomościowe, w tym projekty czarterowe. od 2018 r. spółka przyczyniła się do rozwoju ponad 10 takich myjni na Litwie i Łotwie. Na Litwie działa 19 myjni marki Pro Bro. Rok temu bank sfinansował również ich rozwój na Łotwie, udzielając pożyczki w wysokości 3,56 mln euro jednej ze spółek Grupy Kenova. Wcześniej ogłoszono, że do końca 2025 r. w Rydze będzie działać dziewięć myjni tunelowych.

STULATKA Zmarła Japonka uznawana za najstarszą osobę na świecie

Zmarła Tomiko Itooka z Japonii, która była najstarszą osobą na świecie według Księgi Rekordów Guinnessa. Miała 116 lat. O jej śmierci poinformował w sobotę urzędnik w Ashiya. Yoshitugu Nagata, urzędnik odpowiedzialny za politykę wobec osób starszych, powiedział, że pani Itooka zmarła 29 grudnia w domu opieki w mieście Hiogo w prefekturze Shiya. Itooka, która lubiła banany i popularny japoński napój Calpis o smaku jogurtu, urodziła się 23 maja 1908 r. Według Gerontology Research Group stała się najstarszą osobą na świecie w zeszłym roku po śmierci Marii Branyas Moreros, Hiszpanki w wieku 117 lat. Kiedy kobieta została poinformowana, że została najstarszą osobą na świecie, powiedziała: „Dziękuję”. Kiedy pani Itooka obchodziła swoje urodziny w zeszłym roku, otrzymała kwiaty, tort i kartkę od burmistrza.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras., inf. wł.; Fot. Andrius Ufartas, ELTA; alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

Rozpoczęła się prezydencja Polski w Radzie UE.

Baranovas: Miejmy nadzieję, że uda się sporo zrobić

Antoni Radczenko

1 stycznia rozpoczęła się prezydencja Polski w Radzie Unii Europejskiej. Posel Ruslanas Baranovas jest przekonany, że prezydencja Polski jest korzystna dla Litwy, ponieważ oba państwa mają tożsame poglądy na politykę wschodnią UE oraz na sytuację w regionie.

Inauguracja polskiej prezydencji w UE odbyła się 3 stycznia uroczystą galą w Teatrze Wielkim — Operze Narodowej w Warszawie. Hasłem przewodnim prezydencji Polski ma być slogan „Bezpieczeństwo, Europa”.

„TO JEST NAJLEPSZY CZAS NA POLSKĄ PREZYDENCJĘ”

„Europo, masz szczęście, że w tym bardzo trudnym momencie naszej historii to Polska będzie wypełniała misję prezydencji, bo my w Polsce dobrze wiemy, że trzeba odnaleźć w sobie siłę, nadzieję i wiarę we własne siły i trzeba odnaleźć na nowo sens wolności i sens tego wszystkiego, czym jest Europa” — mówił w Teatrze Narodowym premier RP Donald Tusk.

Gościem na uroczystej gali był przewodniczący Rady Europejskiej Antonio Costa, który oświadczył, że to jest najlepszy czas na polską prezydencję. Wysokiej rangi urzędnik UE podkreślił ogromny wkład Polski w pomoc walczącej z rosyjską agresją Ukrainy: „Musimy w tym roku dalej stać przy Ukrainie w takim wymiarze, w jakim będzie to konieczne i tak długo, jak długo będzie trzeba”.

Wiceprzewodniczący sejmowego Komitetu ds. europejskich oraz członek sejmowego Komitetu spraw zagranicznych, Ruslanas Baranovas bardzo się cieszy z polskiej prezydencji.

— Przeglądając program polskiej prezydencji, wyróżniłbym trzy kwestie, które są bardzo ważne dla nas. To jest obrona i bezpieczeństwo, obrona granicy oraz walka z dezinformacją. Jestem przekonany, że Polsce uda się zrobić sporo w tych sprawach. Trzeba pamiętać, że czas prezydencji trwa dosyć krótko. Miejmy nadzieję, że Polsce w kluczowych kwestiach,

„Europo, masz szczęście, że w tym bardzo trudnym momencie naszej historii to Polska będzie wypełniała misję prezydencji” — mówił w Teatrze Narodowym premier RP Donald Tusk **Fot. KPRM**

jak obrona granic lub walka z dezinformacją, uda się zrobić sporo. Tutaj mamy tożsame poglądy” — komentuje dla „Kuriera Wileńskiego” litewski parlamentarzysta.

GRUZJA I PREZYDENCJA LITWY

Drugą ważną kwestią, zdaniem rozmówcy, jest podobne widzenie sytuacji w regionie.

— W przypadku obrony lub bezpieczeństwa narodowego, to tutaj większość państw UE ma takie same stanowisko. Inną ważną sprawą jest reagowanie na to, co się dzieje na świecie. Nadal mamy zatrważającą sytuację w Gruzji. Teraz, kiedy liderem będzie Polska, to może oczekiwać bardziej stanowczej reakcji względem sytuacji w Gruzji. Wcześniej, kiedy przewodniczyły Węgry, tego nie mogliśmy oczekiwać. Sytuacja raczej była odwrotna. Niestety, w przypadku Gruzji większość państw członkowskich milczy. Więcej uwagi temu poświęcają Stany Zjednoczone lub Wielka Brytania, co jest bardzo dziwne — ocenia Baranovas.

Prezydencja Litwy nastąpi w 2027 r.

— Czy priorytetem Litwy za dwa lata będzie reforma UE? Na pewno będzie priorytetem rozszerzenie

UE. Naszym zdaniem rozszerzenie UE ma iść równoległe z jej reformą. Sądzę, że mamy wiele spraw do przedyskutowania wewnątrz UE. Potrzebujemy dyskusji w bardzo konkretnych sprawach. Część państw UE stawia wymóg przeprowadzenia konkretnych reform w UE przed przyjęciem Ukrainy, Mołdawii lub krajów bałkańskich. Jednak czasami ma się wrażenie, że ten wymóg jest po prostu graniem na czasie i wydłużaniem tego procesu w nieskończoność. Być może na tym właśnie ma polegać rola Litwy, czyli mówienie o konkretach, a nie o rzeczach abstrakcyjnych — Ruslanas Baranovas dzieli się refleksjami z naszym dziennikiem.

Wzmocnienie bezpieczeństwa Europy, jak deklaruje strona polska, będzie jednym z podstawowych jej priorytetów. W ciągu najbliższych sześciu miesięcy, tyle trwa prezydencja, Polska zaplanowała 300 oficjalnych spotkań. 21 stycznia Donald Tusk ma wystąpić przed Parlamentem Europejskim, gdzie ma podzielić się, wspólnie z europosłami polskimi, planami na najbliższe pół roku, jeśli chodzi o politykę unijną. ■

Spektakl „Księżniczka na ziarnku grochu” na zakończenie okresu bożonarodzeniowego

Honorata Adamowicz

Kontynuując tradycję spotkań świątecznych dla najmłodszych i na zakończenie okresu bożonarodzeniowego, Zarząd Miejski Związku Polaków na Litwie zorganizował zabawę choinkową dla najmłodszych. 4 stycznia w Domu Kultury Polskiej w Wilnie Polski Teatr „Studio” w Wilnie zaprezentował spektakl „Księżniczka na ziarnku grochu” wg H. Ch. Andersena w adaptacji Przemysław Tejkowskiego i reżyserii Lili Kiejzik. Po przedstawieniu na młodych widzów czekał św. Mikołaj i prezenty.

Krystyna Zimińska, wiceprezes Wileńskiego Oddziału Miejskiego ZPL, w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” powiedziała, że świąteczna zabawa od wielu lat cieszy się ogromną popularnością. Zazwyczaj bierze w niej udział ponad 1 tys. dzieci, podobnie było też tym razem.

WIELOLETNIA TRADYCJA

— Od ilu lat istnieje oddział miejski, tyle lat każdego roku organizujemy świąteczną zabawę dla dzieci. Ten rok również nie był wyjątkiem. A więc dzisiaj mogliśmy obejrzeć wspaniały spektakl „Księżniczka na ziarnku grochu”. Po przedstawieniu tradycyjnie odbyło się spotkanie ze św. Mikołajem, który obdarował dzieciaki prezentami — w dzień wystawienia spektaklu powiedziała nam Krystyna Zimińska.

Spektakl obejrzeli najmłodsi widzowie z Wilna i Wileńszczyzny. Większość dzieci była po raz pierwszy na przedstawieniu teatralnym. „Księżniczka na ziarnku grochu” w reżyserii Lili Kiejzik to najnowsza propozycja Polskiego Teatru „Studio” w Wilnie. W rolach głównych wystąpili młodzi aktorzy teatru.

— Mieliśmy dwa występy, podczas których sala była wypełniona po brzegi. To nasz najnowszy

spektakl i bardzo się cieszę, że mogliśmy go dzisiaj pokazać naszym widzom — powiedziała nam Lilia Kiejzik.

Przedstawienie podobało się nie tylko najmłodszym, ale też dorosłym.

— Bardzo podobało mi się przedstawienie. Szczepie mówiąc myślałam, że wnuczka zacznie kapryścić i będziemy musiały wyjść. Moja wnuczka ma 15 miesięcy, jeszcze nie umie wyrazić opinii, ale widziałam, jak siedziała bez ruchu, co bardzo rzadko zdarza się, i tylko klaskała w rączki, gdy to robili inni. To jej bardzo się podobało. Właśnie idziemy kupić jej książeczkę z tą bajką — w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” ujawnia babcia małej Ariany.

CO JEST POTRZEBNE POLAKOM NA WILEŃSZCZYŹNIE

Dariusz Bonisławski, prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” oraz prezes Zarządu Domu Kultury Polskiej w Wilnie, stwierdził, że wypełniona po brzegi sala Domu Kultury Polskiej w Wilnie jest dowodem, jak ten dom jest bardzo potrzebny Polakom na Wileńszczyźnie.

„To jest dla mnie ogromnie ważna chwila. I mówię to poważnie.

Z dwóch powodów. Po pierwsze, będąc w Warszawie, rozmawiając o Domu Kultury Polskiej w Wilnie i przeznaczeniu środków, również tych ogromnych, których efektem było rozbudowanie tego domu o wspaniałą nowoczesną część, było pytanie, czy te zainwestowane przez państwo polskie pieniądze mają sens, czy te mury będą komuś do czegoś potrzebne. No i obecność tutaj pokazuje, że śmiało mogę odpowiedzieć, że tak. Ten dom jest potrzebny społeczności polskiej po to, żeby tutaj się spotykać, po to, żeby pielęgnować w sobie polskość, po to, żeby przeżywać różnego rodzaju artystyczne uniesienia. Po drugie, to oczywiście początek nowego roku” — zwracając się do widzów podkreślił Dariusz Bonisławski.

„Życzę, żeby ten Nowy Rok był dla państwa rokiem pomyślnym, żeby każdy dzień upływał w zdrowiu, szczęściu, żebyście państwo mieli jak najmniej zmartwień, żebyście wreszcie mieli dobre warunki nie tylko do rozwoju swojego osobistego, zawodowego, ale również do podtrzymania i rozwijania swojej bliskości. Wszystkiego dobrego na ten nowy 2025 rok” — uczestnikom zabawy życzył Dariusz Bonisławski. ■

„Księżniczka na ziarnku grochu” w reżyserii Lili Kiejzik — to najnowszy spektakl Polskiego Teatru „Studio” w Wilnie **Fot. autorka**

Amelija i Markas w czołówce imion nadawanych w 2024 roku

Markas i Benas dla chłopców, a dla dziewczynek — Amelija i Sofija były najczęściej nadawanymi imionami dzieciom urodzonym w 2024 r. na Litwie. Centrum Rejestrów udostępniło dane statystyczne dotyczące najpopularniejszych imion noworodków.

„Główną wiadomością byłyby prawdopodobnie stałość — liderzy utrzymali swoje stanowiska. Na szczycie najpopularniejszych imion, zarówno dla dziewczynek, jak i chłopców utrzymały się te same imiona” — poinformował Mindaugas Samkus, przedstawiciel Centrum Rejestrów.

Tak więc nie widać zmian w topowej trójce. Czołowe pozycje utrzymały imiona: Markas (284 razy), Benas (271) i Jonas (212). Dalej w pierwszej dziesiątce najpopularniejszych imion dla chłopców kolejno znalazły się imiona: Motiejus, Matas, Lukas, Nojus, Jokūbas, Leonas i Adomas.

W 2024 r. najpopularniejszymi imionami dla dziewczynek były: Amelija (213), Sofija (196) i Emilija (166). Następnie w pierwszej dziesiątce popularnych imion dla dziewczynek znalazły się: Luknė, Lėja, Liepa, Olivija, Adelė, Ema i Gabija.

Debiutantem tego roku jest Motiejus — będąc w zeszłym roku na 12. miejscu, w tym roku wspiął się nawet na 4. pozycję. Adam wskoczył na 10. miejsce z czternastego. Te imiona wypchnęły z TOP 10 Herkusa i Dominika. „Wśród imion dziewcząt najwyraźniejszej do góry poszybowały Emilija i Lėja, które wspięły się o trzy pozycje w pierwszej dziesiątce” — powiedział Samkus.

Wśród najrzadszych imion nadawanych dziewczynkom w Wilnie w 2024 r. znajdziemy takie imiona, jak: Kopa, Venera, Uolė, Tesa, Sonatina, Audangė, Artemidė, Banga, Gluosnė. Chłopcóm nadawano rzadkie imiona, jak: Ūkas, Hugas, Everestas, Kalnius, Perkūnas, Azarijus, Mėnulis, Safyras, Gruodis, Nandas.

W sumie w 2024 r. na Litwie urodziło się 25 599 dzieci. Zmarło 39 525 mieszkańców.

Imię Markas rodzice nadali 284 noworodkom, 213 dziewczynek otrzymało imię Amelija **Fot. Marian Paluszkievicz**

POPULARNE IMIONA SOFIJA I MARK W REJONIE SOLECNICKIM

W 2024 r. Urząd Stanu Cywilnego rejonu solecznickiego sporządził 190 aktów urodzenia, z czego 27 urodzeń odbyło się zagranicą. Łącznie zarejestrowano 98 imion dziewczynek i 92 chłopców. Najpopularniejsze imiona nadawane dzieciom urodzonym w 2024 r. w rejonie solecznickim to Sofija i Markas (Mark). Imię Sofija otrzymało 9 dziewczynek, a imię Marka — 6 chłopców. Popularne jest również imię Damir, które zostało nadane przez jego rodziców pięciu maluchom. Imię Dominik nadano czterem chłopcom.

Większość imion w aktach stanu cywilnego pojawiało się pojedynczo. Wyjątek stanowiły imiona dziewczynek: Emilija, Veronika, Amelija, Olivija i Mija, a także imiona chłopców, jak: Oskar, Alan, Evan, które powtarzały się po trzy razy. Dwukrotnie nadano imiona: Aurelija, Tėja, Karolina, Anna, Elija, Kornelija, Paulina, Ema (Emma), Alisa, Amir, Danielius, Jakub, Martinas, Emilis, Aronas, Germanas, Bogdan.

Rodzice nadawali też dzieciom niekonwencjonalne imiona: Vanesa, Esenia, Juna, Melisa, Lija, Sonija, Estela, Nikolė, Esmilė, Damira, Orest, Ti-

mas, Eidan, Deilan, Viliam, Valter, Joris, Austėja, Gustas, Radvilė, Arminas.

W statystykach jest sporo imion, które zaczynają się na literę „a”: Aurėja, Arina, Ariana, Almira, Adriana, Aria, Aleksandra, Austėja, Airon, Arjan, Artiom, Adam, a także na literę „m” — Mija, Melita, Maja, Milena, Milėja, Milana, Marta, Matvej, Matas, Mykolas, Michail.

ZMIANA IMIENIA I NAZWISKA

Po tym, jak Sejm RL zalegalizował oryginalną pisownię imion i nazwisk alfabetem łacińskim w dokumentach osobistych, niektórzy rodzice skorzystali z tego prawa i zarejestrowali imiona dzieci w oryginalnej pisowni, w wyniku czego pojawiły się w aktach urodzenia imiona: Ewa, Oliwier, Oliwia, Olgierd, Joanna, Anna, Emma.

W 2024 Urząd Stanu Cywilnego zarejestrował 16 wpisów zmiany imienia lub nazwiska. Najczęściej powodem zmiany jest przywrócenie nazwiska panińskiego lub rodowego. Niektóre zapisy w aktach stanu cywilnego zostały zmienione po wejściu w życie w maju 2022 r. znowelizowanej Ustawy o pisowni imion i nazwisk osobistych w dokumentach. ■

Opr. Anna Pieszko,
na podst. BNS, salcininkai.lt

Do siego roku! Byle nie jak w poprzednim...

Aleksander Borowik

Anomalie klimatyczne od lat dają się już wszystkim we znaki. od zrozpaczonych dziesiątkowanych przymrozkami zasiewów rolników, po sadowników załamujących ręce na widok pączkujących zimą drzewek. O płaczących na widok rdzewiejących sanek dzieciach, już nie wspominając...

„Będzie koniec świata! Nadleci Apokalipsa — Wojna, Zaraza, Głód i Śmierć. A przedtem będą znaki na niebie i ziemi” — tak kiedyś straszły swoje niesforne wnuki nasze babcie. I miały chyba rację, bo anomalie klimatyczne i działalność ludzka już prawie osiągnęły punkt wrzenia samozagłady.

Temat śmiertelności powodzi i susz, zatrutych rzek i mórz odchodzi na drugi plan, ustępując miejsca, już codziennym w mediach, reportażom z morderczych wojen toczonych na całym globie ziemskim.

I MY LIZNĘLIŚMY HORRORU...

Tymczasem na Litwie przyjrzyjmy się bliższym nam i — na pierwszy rzut oka — niegroźnym zjawiskom meteorologicznym.

W ubiegłym roku liznęliśmy i my amerykańskiego horroru. W połowie lipca przez rejon szawelski przetoczyła się trąba powietrzna z prędkością 60-70 m/s. Było to tornado klasy F2, kiedy wieje wiatr o prędkości od 181 do 253 km/h. Najgroźniejszą odnotowaną w naszym kraju jest klasa F3 — wiatr o prędkości od 254 do 332 km/h. Na szczęście obyło się bez ofiar śmiertelnych. Oficjalnie na Litwie zarejestrowano 40 wystąpienia takich zjawisk. To ostatnie było jednak jednym z najgroźniejszych.

REKORDOWO CIEPŁY ROK

Ubiegły rok na Litwie był najcieplejszy w całej historii obserwacji

To, że jesteśmy świadkami katastrofy klimatycznej, stało się już faktem...

Fot. Orestas Gurevičius, ELTA

meteorologicznych. Średnioroczna temperatura wyniosła 9,5 st. C, czyli o 2,1 st. C więcej niż średnia wieloletnia z lat 1991-2020.

To już drugi taki rok nie tylko w ciągu ostatnich czterech lat, ale i w całej historii obserwacji meteorologicznych, kiedy średnioroczna temperatura powietrza w kraju przekraczała granicę 9 st. C. Niby niedużo, ale wczytajmy się jeszcze raz w słowo „średnia” i przypomnijmy sobie kilkutygodniowe upały...

„STARY NIEDŹWIEDŹ MOCNO ŚPI...”

Ocieplanie się klimatu negatywnie wpływa także na zwierzęta. Np.

niedźwiedzie dotychczas smacznie przesypiały zimę, jak w tej kołysance, ale coraz późniejsze, cieplejsze i krótsze zimy spowodowały, że niektóre osobniki w ogóle nie zapadają w sen zimowy. Stąd ostatnio coraz częstsze przypadki ataków na ludzi tych groźnych drapieżników.

Wypada tylko sobie życzyć, aby na leśnej wycieczce obyło się bez dramatów, a tylko jak w tym dowcipie: „Po zimowym lesie człapie mocno zdenerwowany niedźwiedź. To drzewko złamie, to zajączka pogoni... W końcu siadł na pniaku, chwycił się za głowę i gorzko zaszlochał: »I po jaką cholere piłem tę kawę we wrześniu?!«”.

Baco, jak jest i jak będzie?

Rano malowniczymi Tatrami wędrują turyści. Nagle patrzą, a tu, na progu swej pięknej chałupy siedzi zamyślony gazda. W samym tylko kapeluszu, nagi-nagiusieńki! Wędrowcy pytają zdziwieni ze śmiechem: „Gospodarzu, a nie zimno to wam?”. A ten: „Niii...”. Turyści pokręcili głowami i poszli dalej.

Wracają wieczorem, a góral dalej siedzi goły. „To może wam gorąco?” — dopytują i słyszą tę samą odpowiedź: „Niii...”.

Kolejnego ranka ci sami turyści — pytają już zniecierpliwieni: „No to, jak wam?!”. A ten spojrział na nich nadal zamyślony. „Niii...jako!”. „A jaki rok będzie, gazdo?” — już z innej beczki pytają mieszcuchy. „Ano, też n-iii-jaki...” — rzece smutno górski „klimatolog”.

Święto Trzech Króli na Litwie. Duchowni: „Niestety w pracy, a nie w kościele”

Honorata Adamowicz

Duchowni uważają, że Święto Trzech Króli także powinno być dniem wolnym od pracy. Tymczasem większość polityków sądzi, że już teraz mamy zbyt dużo dni wolnych i z tego powodu katolickie Święto Trzech Króli powinno pozostać roboczym dniem.

MAŁO DNI WOLNYCH OD PRACY, KTÓRE SĄ POWIĄZANE Z WIARĄ

— Osobiście widzę, że na Litwie jest bardzo mało dni wolnych od pracy, które są powiązane z wiarą. W Polsce na przykład mamy niedziele handlowe i niedziele wolne od pracy. Nie podoba mi się również to, że na Litwie nie ma takich niedziel wolnych. A nawet drugi dzień świąt bożonarodzeniowych, czyli 26 grudnia, na Litwie niby jest wolny od pracy, ale przecież większość sklepów pracuje. Moim zdaniem niedziele powinny być wolne, tak samo jak i dzień 6 stycznia. Święto Trzech Króli powinno być dniem wolnym od pracy, żeby umożliwić osobie wierzącej, katolikowi pójście do kościoła, spotkania się z rodziną, cieszenia się z tego, że Chrystus objawił się nam. Myślę, że ten dzień powinien być wolnym — powiedział w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” diakon Adam M. Dunst OFM Conv, franciszkanin, który posługuje obecnie w Kłajpedzie.

ŠIRINSKIENĖ: „MAMY JUŻ ZBYT DUŻO DNI WOLNYCH”

Tymczasem Agnė Širinskienė z partii „Švit Niemna” powiedziała w rozmowie z „Kurierem Wileńskim”, że już teraz mamy zbyt dużo

6 stycznia Kościół katolicki obchodził Uroczystość Objawienia Pańskiego (Święto Epifanii), zwane popularnie Świętem Trzech Króli. W Polsce jest to jedno ze świąt będących dniami ustawowo wolnymi od pracy. Na Litwie zaś jest to dzień pracy.

Święto Trzech Króli powinno być dniem wolnym od pracy, żeby umożliwić osobie wierzącej, katolikowi pójście do kościoła

dni wolnych od pracy, a więcej na pewno nie trzeba.

— Już teraz jest za dużo dni wolnych od pracy i ich liczba rośnie. A praktyka pokazuje, że rezygnacja z tych dni jest bardzo trudna, a więc nie myślę, że udałoby się z jakiegoś wolnego dnia zrezygnować, żeby Święto Trzech Króli było dniem wolnym. Dlatego na prawdę nie sądzę, że należy zwiększać liczbę dni wolnych od pracy. Moim zdaniem Święto Trzech Króli powinno pozostać dniem roboczym, ponieważ mamy bardzo dużą liczbę dni wolnych od pracy w porównaniu z innymi krajami. Na przykład, kiedy dyskutowano o tym, żeby 1 maja, gdy jest obchodzone Święto Pracy, zrobić roboczym dniem, a Dzień Zaduszny 2 listopada zrobić dniem wolnym to teraz mamy taki rezultat, że zarówno pierwszy dzień maja, jak i 2 listopada są dniami wolnymi od pracy. Jestem bardzo sceptycz-

nie nastawiona do zwiększenia liczby dni wolnych — podkreśliła Agnė Širinskienė.

„NA LITWIE NIE MA TRADYCJI OBCHODZENIA TEGO ŚWIĘTA”

Linas Kukuraitis, poseł na Sejm z ramienia Związku Demokratów „W imię Litwy” w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” powiedział, że na Litwie nie ma tradycji obchodzenia święta Trzech Króli, a gdyby była, to wtedy władza na pewno pomyślałaby o tym, żeby zrobić z niego dzień wolny od pracy.

— Nigdy o tym nie myślałem. Święto Trzech Króli obchodzone jest zazwyczaj 6 stycznia. Wydaje mi się, że to święto nie jest rozwinięte na Litwie i nie jest to uniwersalne święto, które jest zwyczajowe w całym kraju. Z tego powodu nie uważam, aby konieczne było wprowadzenie dnia wolnego.

11.>>

Nie mamy tradycji obchodzenia tego święta, a gdybyśmy ją mieli, to wtedy władza na pewno pomyślałaby o tym, żeby zrobić z niego dzień wolny od pracy. Biorąc pod uwagę koszty ekonomiczne i sprzeciw ze strony biznesu, wydaje mi się, że Dzień Trzech Króli nie jest dniem, który powinien być dniem wolnym od pracy — powiedział Linas Kukuraitis.

Tymczasem Arvydas Pocius, poseł na Sejm z ugrupowania Związek Ojczyzny – Litewscy Chryścijańscy Demokraci w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” powiedział, że z pewnością poparłbym taki pomysł.

— Myślę, że warto to rozważyć. Myślę, że dobrze byłoby inicjować takie rzeczy. Ale decyzja należy do parlamentu. Były już różnego rodzaju inicjatywy. Osobiście nie miałbym nic przeciwko temu, żeby zamiast majówki były właśnie takie obchody. Z pewnością poparłbym taką propozycję — podkreślił Pocius.

„WSZYSTKIE NARODY, DO KTÓRYCH CHRYSTUS CHCE PRZYJŚĆ”

6 stycznia w Kościele katolickim obchodzona jest uroczystość Objawienia Pańskiego, którą określa się też jako święto Trzech Króli. Tego dnia tradycyjnie w kościołach święci się kredę oraz kadzidło. Kadzidłem, po uczestnictwie we mszy świętej, okadza się mieszkanie lub dom, co ma uchronić od nieszczęść. Kredy używa się do oznaczenia drzwi, co oznacza, że w tym domu mieszkają ludzie wierzący w Chrystusa. W obrzędzie liturgicznym Kościoła jest ono nazywane świętem Trzech Króli, kiedy to trzech mędrcy, prowadzeni przez gwiazdę Mesjasza, przybyli, aby pokłonić się i złożyć dary dzieciątku Jezus narodzoneму w Betlejem.

W starej litewskiej tradycji dzień ten wyznacza koniec wielkiego dwunastodniowego święta powrotu słońca, podczas którego godziny dzieńne wydłużają się. Jest to dzień, w którym kończy się okres Bożego Narodzenia.

Święto Trzech Króli powinno pozostać dniem roboczym, ponieważ mamy bardzo dużą liczbę dni wolnych od pracy w porównaniu z innymi krajami — podkreśliła Agnė Širinskienė

— To jest objawienie pańskie. Chrystus objawił się mędrcom, którzy symbolizują wszystkie narody, do których Chrystus chce przyjść. Nie tylko do narodu żydowskiego, ale chce to zbawienie rozciągnąć na cały świat. Bo do tej pory Żydzi uważali, że Mesjasz przyjdzie tylko do nich i tylko po to, żeby zbawić naród wybrany. Ale Chrystus z przyjściem, jako małe dziecko, chce pokazać, że Żydzi mylą się. To zbawienie, które Chrystus przynosi ma dotrzeć do wszystkich narodów. I właśnie tu jest to piękno Ewangelii, że nie tylko ewangelia jest skierowana do jakiejś małej grupy czy do jakiejś wybranej grupy ludzi, ale właśnie do wszyst-

kich. Nie wiem, czy to byli trzej mędrcy, magowie jak niektórzy mówią, czy była to inna liczba. O tym, że było ich trzech świadczą tylko dary, które zostały przyniesione: złoto, kadzidło i mirra — powiedział ksiądz.

SYMBOLE: KADZIDŁO I KREDA

Jak mówi duszpasterz te dary symbolizują cały świat i ten pogański i ten który już wierzy w Boga jedyne-go. Dary które zostały przyniesione symbolizują konkretne rzeczy. Złoto symbolizuje boskość Jezusa i to, że Chrystus króluje nad światem. Mirra to jest zapowiedź cierpienia Jezusa.

13.>>

Osobiście nie miałbym nic przeciwko temu, żeby zamiast majówki były właśnie obchody święta Trzech Króli. Z pewnością poparłbym taką propozycję — mówi Arvydas Pocius

12.>>

Kadzidło coś co składa się tylko Bogu, temu jedynemu który jest który stworzył świat, który nim rządzi. To są symbole Chrystusa jako bóstwa, jego człowieczeństwo, jego męki i jego zwycięstwa nad grzechem.

— Głównym zwyczajem jest to, że w kościołach święci się kredę i kadzidło, niektórzy też święcą jakieś drobne pieniążki, co ma symbolizować złoto, które mędrcy przynieśli do dzieciątka Jezus. Kredę święci się po to, żeby oznaczyć swoje domy. Kredą w święto Trzech Króli na drzwiach wejściowych w wielu domach katolickich pisze się litery: C+M+B lub K+M+B oraz datę bieżącego roku. Litery te są skrótem od łacińskiego wyrażenia Christus Mansionem Benedicat (Niech Chrystus błogosławi temu domowi). To dla mnie jest piękny zwyczaj. Nawet jak sam chodzę po kolędach i nie wiem czy w domu jest gospodarz czy go nie ma, ale gdy widzę, że na drzwiach jest właśnie ten symbol K+M+B, to wiem, że tutaj mieszka chrześcijanin, katolik, to zawsze przy tych drzwiach czekam dłużej, bo wiem, że tutaj mieszkają ludzie wierzący i na pewno przyjmą kolędę. To jest bardzo ładny symbol. Moim zdaniem każdy kto jest katolikiem powinien właśnie pisać na drzwiach K+M+B i z dumą przyznawać się, że jest osobą wierzącą — podkreślił ks. Dunst.

TRZEJ KRÓLOWIE W POLSCE

W Polsce Święto Trzech Króli dniem wolnym od pracy jest od niedawna, bo dopiero od 2011 r. Po wojnie dzień ten również był ustawowo wolny, zmieniło się to jednak w 1960 r. Dopiero po pięćdziesięciu latach, przy okazji zmian w Kodeksie Pracy, zdecydowano, że święto Objawienia Pańskiego ponownie będzie dniem wolnym.

— W Polsce to bardzo wielkie święto katolickie. Tego dnia obowiązkowo uczestniczymy we Mszy Świętej. Święcimy kredę i kadzidło, następnie po powrocie do domu na drzwiach zapisujemy symbol wiary i zapalamy kadzidło, żeby miesz-

Jak co roku, tę ważną i piękną datę uświetnił tradycyjny uroczysty orszak Trzech Króli

kanie omijały nieszczęścia. Jeżeli mamy znajomych, którzy z jakichś powodów nie mogli uczestniczyć we Mszy Świętej, to przekazujemy im kredę i kadzidło. Tego dnia obowiązkowo spotykamy się z rodziną jemy razem uroczysty obiad i wychodzimy na ulice, ponieważ tego dnia w Polsce jest mnóstwo uroczystości — opowiada nam Maria Paluch z Poznania.

OBCHODY ŚWIĘTA TRZECH KRÓLI NA LITWIE

W 2025 r. Trzech Króli przypada na poniedziałek 6 stycznia. Święto kończy obchody Bożego Narodzenia. Wcześniej na Litwie liturgiczne święto Objawienia Pańskiego było przenoszone na niedzielę. Jednak od 2020 r. na mocy decyzji biskupów Litwy uroczystość ta jest obchodzona dokładnie w dniu, kiedy przypada.

Zgodę na obchodzenie Objawienia Pańskiego w dniu 6 stycznia i nieprzenoszenie święta na niedzielę oraz nadanie tej uroczystości rangi święta liturgicznego nieobowiązkowego na wniosek Konferencji Biskupów Litwy wydała Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów Kurii Rzymskiej. Oznacza to, że 6 stycznia wierni nie są zobowiązani do uczestnictwa we mszy świętej. Biskupi zachęcają jednak do udziału w liturgii również w tym dniu, choć na Litwie nie jest on wolny od pracy.

W poniedziałek, podczas mszy będzie święcona kreda i kadzidło. Kadzidło ma chronić domy i obejście przed chorobami i nieszczęściami. Kredą z kolei w święto Trzech Króli na drzwiach wejściowych w wielu domach katolickich pisze się litery: C+M+B lub K+M+B oraz datę bieżącego roku.

ORSZAK ULICAMI WILNA

6 stycznia w Wilnie odbyło się wydarzenie, będące jednym z ostatnich radosnych akcentów cyklu wydarzeń świątecznych „Boże Narodzenie w stolicy” — Święto Trzech Króli.

Jak co roku, tę ważną i piękną datę uświetnił tradycyjny uroczysty orszak Trzech Króli, który rozpoczął się o godzinie 16:00 przy Ostrej Bramie. Trzymetrowe figury królów — Kaspára, Merkła i Baltazara — wraz z liczną i głośną świtą przeszli ulicami wileńskiej Starówki na Plac Katedralny, by obdarować stolicę darami bożonarodzeniowej radości i urzekającej muzyki. Później Trzej Królowie odwiedzili również dziedziniec Domu Nauczyciela, gdzie odbyło się tradycyjne wydarzenie — uroczystość dla całej rodziny „Trzymaj się zdrowo, choinko!” (lit. Lik sveika, Kalėdų eglute!).

Fot. Marian Paluszkiwicz

Co się zmieni w nowym roku?

Od 1 stycznia 2025 r. w życie wchodzi wiele zmian. Co nas czeka w nowym roku?

ZAŚWIADCZENIE LEKARSKIE A PRAWO JAZDY

Od stycznia ważność prawa jazdy zostaje powiązana z ważnością orzeczenia lekarskiego — kierowcy, którzy nie poddadzą się badaniom lekarskim w wyznaczonym terminie, nie będą mogli uczestniczyć w ruchu drogowym.

Po badaniu lekarskim i otrzymaniu zaświadczenia, ważność prawa jazdy zostanie automatycznie przywrócona. Dla osób, które nie zdążyły na czas poddać się badaniom lekarskim, prawo jazdy zostanie zawieszone tylko na okres do momentu przeprowadzenia kontroli stanu zdrowia.

Według danych spółki Regitra, od końca ubiegłego roku prawie 370 tys. osób poddało się kontroli lekarskiej, nie zrobiło tego 72 tys. litewskich kierowców.

STREFY NISKIEJ EMISJI

W Wilnie i Poniewieżu wprowadzana jest strefa niskiej emisji. W stolicy strefa niskoemisyjna zostaje wprowadzona na ulicach Islandijos, Vilniaus (od ul. Islandijos do ul. Trakų), a także ul. Klaipėdos, Liejyklos (od ul. Vilniaus do ul. Totorių), ul. Benediktinių (od ul. Vilniaus do ul. Šv. Ignoto).

W ustanowionej strefie niskoemisyjnej nie przewiduje się jeszcze wprowadzenia opłaty za przejazd ani innych ograniczeń. W tej strefie ograniczony będzie wjazd wszystkich typów pojazdów wyposażonych w silnik spalinowy.

Do ustanowienia stref niskoemisyjnych zobowiązuje Ustawa o paliwach alternatywnych.

MEDYCY MOGĄ ODMÓWIĆ POMOCY

Od tego roku w niektórych przypadkach lekarze mogą odmówić udzielenia świadczeń. Ustalono, że jest to dopuszczalne, jeśli działania

pacjenta stanowią zagrożenie dla zdrowia lub życia pracownika służby zdrowia lub innych pacjentów.

Lekarz ma takie prawo również wtedy, gdy niesłuszne i lekceważące zachowanie pacjenta uwłacza honorowi i godności lekarza, co uniemożliwia mu świadczenie opieki zdrowotnej na wysokim poziomie, chyba że takie zachowanie jest spowodowane stanem zdrowia pacjenta.

DROŻSZY WJAZD DO NERYNGI

Od tego roku opłata za wjazd do Neryngi wzrasta — przez dwa letnie miesiące będzie to kosztować samochody 50 euro, a w kolejnych miesiącach — 10 euro. Wcześniej w okresie jesiennym, zimowym, wiosennym obowiązywała taryfa w wysokości 5 euro, a część lata — 30 euro.

W tym czasie opłata za przejazd dużymi autobusami wzrasta z 70 do 100 euro.

Rośnie też stawka opłat za przejazd motocyklami, wprowadzony zostanie również podatek od pojazdów elektrycznych. Stawka wyniesie 25 euro w szczycie sezonu letniego — od 20 czerwca do 20 sierpnia. Lokalna opłata za wjazd do Neryngi ma na celu uregulowanie przepływu ruchu i zachęce-

nie mieszkańców do wybierania mniej zanieczyszczających alternatyw transportu.

PRAWO, KTÓRE NIE OBOWIĄZYWAŁO OD 15 LAT

Od 1 stycznia wchodzi w życie Ustawa o mniejszościach narodowych. Definiuje, czym jest mniejszość narodowa, określa podstawy prawne, warunki i procedury jej edukacji, kultury i rozpowszechniania informacji.

Litwa nie miała Ustawy o mniejszościach narodowych od 2010 roku, kiedy to wygasła ówczesna wersja.

AMBULATORIJA OPIEKA ZDROWOTNA

Placówki podstawowej opieki zdrowotnej będą rozpoczynać pracę w godzinach od 7 do 8 rano, a usługi będą świadczone w pełnym wymiarze przez 12 godzin. W przypadku, gdy obciążenie pracą lekarzy rodzinnych w placówce wynosi mniej niż trzy etaty i nie ma ona możliwości pracy w wymiarze 12 godzin na dobę, instytucja może zawrzeć umowę z inną placówką znajdującą się na terenie samorządu na pozostały czas doby.

15.>>

Od 1 stycznia samorządy muszą zapewnić możliwość segregacji odpadów tekstylnych

14.>>

Pilna pomoc medyczna w ostrych stanach musi być okazana nie później niż w ciągu jednej doby.

Na liście ostrych stanów znajduje się silny ból, przedłużająca się gorączka, urazy, ostre reakcje alergiczne, nudności lub wymioty. W przypadku dzieci — gorączka, gdy temperatura osiąga ponad 37,8 stopni przez ponad 24 godziny, wysypka, ból lub powierzchowne rany.

Usługi będą mogły być świadczone w gabinetach szybkiej pomocy (lit. skubiosios pagalbos kabinetai), a w tych samorządach, w których takich gabinetów nie ma — na oddziałach przyjęć pogotowia ratunkowego.

SORTOWANIE TEKSTYLÓW

Od 1 stycznia samorządy muszą umożliwić wszystkim mieszkańcom segregację odpadów tekstylnych.

Tekstylia muszą być zbierane w specjalnych kontenerach. Zgodnie z wymogami musi być zainstalowany co najmniej jeden pojemnik na odpady tekstylne na 1 tys. ludności w starostwach miejskich, miasteczkach i wsiach.

URZĘDNICY I OBRONA

Od tego roku wchodzi w życie zakaz wyjazdu urzędników służby cywilnej pracujących z tajnymi informacjami, strzelców do nieprzyjaznych, obcych państw — Rosji, Białorusi i Chin.

Według wyliczeń Ministerstwa Ochrony Kraju (KAM) zakaz dotknie 56 tys. osób mających prawo do pracy z informacjami utajnionymi. Nowelizacja przewiduje również, że żołnierze w stanie spoczynku zachowaliby prawo do dostępu do informacji utajnionych.

Od 1 stycznia zaczyna działać Zarząd Obrony Cybernetycznej Sił Zbrojnych Litwy, powołany z inicjatywy KAM.

Nowe litewskie siły zbrojne będą planować i prowadzić operacje w cyberprzestrzeni, a także wdrażać systemy łączności i informacji na poziomie strategicznym i operacyjnym, zapewniać interoperacyjność z systemami łącz-

Placówki podstawowej opieki zdrowotnej będą świadczyć usługi w pełnym wymiarze 12 godzin

ności i informacji NATO, systemem obrony narodowej oraz innymi instytucjami i organizacjami.

ZEZWOLENIA NA POLOWANIE

Od 2025 wchodzi w życie nowelizacja Ustawy łowieckiej. Przewiduje ona, że w razie śmierci osoby, która posiadała zezwolenie na polowanie, zezwolenie to będzie mogło przysługiwać tylko jednemu spadkobiercy, na podstawie pisemnej umowy zawartej między wszystkimi spadkobiercami.

Osoba traci prawo do dziedziczenia zezwolenia, jeżeli nie złoży wniosku o nabycie spadku w ciągu trzech miesięcy od śmierci właściciela terenu łowieckiego.

ROZWÓJ OPIEKI ZDROWOTNEJ

Od 1 stycznia rozszerzone zostały limity wiekowe w programie wczesnej diagnostyki raka piersi. Na badania profilaktyczne będą zapraszane kobiety w wieku od 45 do 74 lat, które raz na dwa lata będą poddawane badaniu mammograficznemu i jego ocenie. Do tej pory ten program profilaktyczny był skierowany do kobiet w wieku od 50 do 69 lat.

Od stycznia zmienia się również procedura organizowania wczesnej diagnostyki i leczenia nowotworów jamy ustnej, twarzy i szczęki. Od teraz dentysta lub higienista stomatologiczny będzie

musiał wykonać wstępne badanie jamy ustnej i profilaktykę dla każdego pacjenta.

W przypadku zauważenia nieprawidłowości pacjent zostanie skierowany na konsultację specjalistyczną i bardziej szczegółowe badania. W przypadku wykrycia nowotworu, leczenie pacjenta zostanie zapewnione przez jedną z czterech placówek medycznych zapewniających specjalistyczną opiekę onkologiczną.

WZROST ŚWIADCZEŃ

Szacuje się, że średnia emerytura od początku 2025 r. wzrośnie o ok. 73 euro, osiągając poziom 673 euro. od tego roku wzrasta wiek emerytalny i minimalny staż pracy. W 2025 r. wiek emerytalny mężczyzn wynosi już 64 lata i 10 miesięcy. Wiek emerytalny kobiet wynosi 64 lata i 8 miesięcy. W tym roku niezbędny staż pracy zarówno dla kobiet, jak i mężczyzn wynosi 34 lata.

Pieniądze na dziecko w 2025 r. wzrosły z 96,25 euro do 122,5 euro. Zasiłek na dzieci z rodzin wielodzietnych lub ubogich wyniesie 194,6 euro.

Od 2025 r. płaca minimalna na Litwie wynosi 1038 euro przed opodatkowaniem, a minimalna stawka godzinowa wynosi 6,35 euro.

Opr. Anna Pieszko
na podst. BNS
Fot. Marian Paluszkiwicz

Place Wilna. Historia wileńskich placów splata się z burzliwą historią miasta

Justyna Giedrojc

PLAC JANA PAWŁA II

W ub. r. na placu tym odbyła się wyjątkowa uroczystość poświęcenia odbudowanej kaplicy Pana Jezusa. Kaplica o wysokości 8,5 m stanęła na granitowym cokole. Wzniesiona w tym miejscu w XVIII w. kaplica została zburzona w 1952 r.

— Nowa kaplica jest identyczna jak pierwotna. Została wzniesiona w odległości 18 m od miejsca, gdzie dawniej stała. Przed zburzeniem kaplica została bardzo dokładnie rozrysowana i zwymiarowana. To się zachowało w dokumentach z tamtego okresu i my te dokumenty mamy. Jako dodatkowy element, którego nie było w poprzedniej kaplicy, na cokole pojawiły się słowa Jana Pawła II,

Centralnym punktem placu Jana Pawła II jest barokowy kościół pw. św. Piotra i Pawła. Nazwa placu upamiętnia wizytę papieża na Litwie w 1993 r. Samorząd stołeczny od kilku lat planuje rekonstrukcję tego miejsca.

które wypowiedział w 1993 r., kiedy był na Litwie. Chcieliśmy w ten sposób zaakcentować, że jest to plac Jana Pawła II — opowiada „Kurierowi Wileńskiemu” ksiądz prałat Wojciech Górlicki, proboszcz parafii pw. św. Apostołów Piotra i Pawła.

Podczas wizyty w Wilnie papież na cmentarzu Antokolskim powiedział: „Panie, nie dopuść, aby bracia w wierze zostali podzieleni z powodu języka, kultury, narodowości czy gwałtownych namiętności”. Słowa te zostały wyrzeźbione na cokole, na którym jest krzyż, w trzech językach — po polsku, litewsku i angielsku.

Kaplicę zburzono w 1952 r., kiedy budowano rondo ulic Antokolskiej i Holenderskiej.

— Można powiedzieć, że był to techniczny pretekst do zburzenia. Mniej więcej w tym samym czasie zostały zburzone: kaplica przy kościele św. Rafała, kaplica św. Weroniki na Antokolu oraz stacje drogi krzyżowej w Kalwarii Wileńskiej. Był to element szerszego planu — mówi proboszcz parafii pw. św. Apostołów Piotra i Pawła.

PLAC JERZEGO MATULEWICZA

Plac Jerzego Matulewicza (lit. Jurgio Matulaičio) znajduje się w dzielnicy Wierszuliszki. Nazwa upamiętnia bł. Jerzego Matulewicza (1871-1927) — arcybiskupa wileńskiego, jednego z patronów Litwy, beatyfikowanego w 1987 r. przez papieża Jana Pawła II.

17.>>

■ Nazwa placu przy kościele pw. św. Apostołów Piotra i Pawła upamiętnia wizytę papieża Jana Pawła II na Litwie

16.>>

Jego grób i sanktuarium znajdują się w Mariampolu. O obecności duchownego w Wilnie przypomina też jego popiersie w wileńskiej katedrze. Plac mieści się przy kościele pw. bł. Jerzego Matulewicza. Kościół wzniesiono w 1996 r.

PLAC ANDRIEJA SACHAROWA

Ten plac także znajduje się w Wierszuliszkach, przy Domu Prasy. Został tak nazwany na cześć obrońcy praw człowieka, laureata Pokojowej Nagrody Nobla w 1975 r. Andrieja Sacharowa (1921-1989). Rosyjski fizyk znany jest jako wynalazca radzieckiej bomby wodorowej.

„Akademik Sacharow nawoływał do uwolnienia litewskich więźniów politycznych, popierał żądania odbudowy niepodległego państwa litewskiego. W grudniu 1975 r. przebywał w Wilnie, gdzie wówczas toczył się proces jego przyjaciela Siergieja Kowalowa, oskarżonego o pomoc dla litewskich katolików. Ta wizyta odbiła się szerokim echem w prasie światowej. Funkcjonariusze służby porządkowej nie wpuścili Sacharowa na salę rozpraw, więc przez cztery dni czuwał pod gmachem sądu wraz z litewskimi dysydentami. Podziemne czasopismo »Lietuvos Katalikų Bažnyčia« (Litewski Kościół Katolicki) relacjonowało: »W dniach procesu nad Kowalowym w Norwegii odbywały się uroczystości wręczenia Pokojowej Nagrody Nobla. Zamiast akademika Sacharowa, któremu władze nie zezwoliły na wyjazd, przyjechała jego żona. Przez dwa wieczory Sacharow próbował z Wilna skontaktować się telefonicznie z Oslo, ale bezskutecznie. Realizacji połączenia nie udało się doczekać. Mieszkanie przy ulicy Tauro 10, w którym zatrzymał się, było stale obserwowane przez służbę bezpieczeństwa. Pewnego wieczoru, kiedy Sacharow siedł na pocztę z przyjaciółmi, został napadnięty przez chuliganów« — pisze prof. Tomas Venclova.

Plac został nazwany imieniem Sacharowa po odzyskaniu przez Litwę niepodległości.

Plac imieniem Andrieja Sacharowa został nazwany po odzyskaniu przez Litwę niepodległości

Plac Europy rozpościera się w dzielnicy Śnipiszki

PLACEUROPY

Rozpościera się w przy alei Konstytucji, w dzielnicy Śnipiszki. Został otwarty 1 maja 2004 r. przez ówczesnego mera Artūrasa Zuokasa. Plac otaczają nowe, wielopiętrowe budynki, w jednym z nich mieści się Samorząd Miasta Wilna. Tuż obok biurowiec Wieża Europy (lit. Europos bokštas). Zbudowany w 2004 r. wieżowiec (wysokość 148,30 m, powierzchnia 17 tys. 100 m kw.) dotychczas pozostaje najwyższym budynkiem w krajach bałtyckich. Na wysokości 114 m mieści się taras widokowy, z którego roztacza się widok na Wilno.

Place Wilna są bardzo różnorodne: małe i duże, piękne i z niezbyt ciekawą architekturą. Na dzisiaj jest ich 12: plac Andrieja Sacharowa, Europy, Jana Pawła II, Jerzego Matulewicza, Katedralny, Łukiski, Petrasa Cvirki (pomnik Cvirki zniesiono w 2021 r.), Szymona Daukantasa, Waszyngtona, Niepodległości, Ratuszowy, Vincasa Kudirki.

Historia wileńskich placów spleta się z burzliwą historią miasta. Na przestrzeni wieków zmieniała się architektura i nazewnictwo tych miejsc. Jednak ich rola zawsze była związana z decydującymi wydarzeniami w historii Wilna i Litwy.

Fot. Marian Paluszkiewicz

10 lat z euro: wpływ na klimat inwestycyjny i życie zwykłych mieszkańców

Antoni Radczenko

Dołączenie do strefy euro, obok wstąpienia do UE oraz NATO, było jedną z ważniejszych decyzji Litwy w najnowszej historii. „Euro będzie naszą ekonomiczną i polityczną gwarancją. Pozwoli nam szybciej rozwijać gospodarkę oraz stworzy nowe miejsca pracy i zwiększy dochody ludzi. Jestem przekonany, że Litwa wzmocni rodzinę strefy euro” — mówił dziennikarzom przed dziesięcioma laty premier Algirdas Butkevičius.

HISTORIA LITEWSKIEJ WALUTY

Po odzyskaniu niepodległości po I wojnie światowej walutą narodową na Litwie była ostmarka. Sytuacja zmieniła się w sierpniu 1922 r., kiedy Sejm Litwy podjął decyzję o wprowadzeniu lit. Po 11 marca 1990 r. pierwszą walutą niepodległej Litwy był lit, który wszedł do obiegu 25 czerwca 1993 r. „Dzisiaj mamy euro. Z pewnością w sercu, osobiście, podobnie jak u innych, jest smutno, że lit, który nam służył ponad dwie dekady, staje się historią. Musimy iść naprzód. W 2015 r. czekają nas nie łatwiejsze, ale trudniejsze prace. Będziemy mieli trudniejsze zadania do wykonania. Tym niemniej, mamy do pomocy mocnego pomocnika — euro. Zróbmy tak, aby nam służył” — mówił 1 stycznia 2015 r. ówczesny minister finansów Rimantas Šadžius.

W 2015 r. Litwa stała się 19. krajem strefy euro.

DLACZEGO CENY WROSŁY?

Jednym z negatywnych przejawów politycznej decyzji był wzrost cen.

— Z pewnością ceny za ten okres na Litwie wzrosły. Ceny rosły szybciej niż średnio w Unii Europejskiej. Trzeba jednak pamiętać, że ceny rosły nie dlatego, że wprowadzi-

1 stycznia 2015 r. oficjalną walutą Litwy stało się euro. Gediminas Černiauskas, ekonomista i doradca premiera, sądzi, że decyzja Litwy miała wpływ na klimat inwestycyjny i poza tym wspólna waluta ułatwiła życie zwykłego mieszkańca.

1 stycznia 2015 r. oficjalną walutą Litwy stało się euro Fot. Dainius Labutis, ELTA

Na dany moment euro jest oficjalną walutą w 20 państwach Unii Europejskiej oraz w Watykanie, Andorze, San Marino oraz Monako. Banknoty euro są emitowane przez Europejski Bank Centralny i mają jednakowy wygląd. Inaczej sprawa wygląda w przypadku monet, które są produkowane przez lokalne mennice państw.

liśmy euro. Tylko dlatego, że nasze ceny były znacznie niższe niż średnie unijne. Zaczniemy od tego, że średnie wynagrodzenie na początku niepodległości było na poziomie 20 dolarów miesięcznie, czy coś w tym rodzaju. Dlatego wzrost cen był logiczny — powiedział „Kurierowi Wileńskiemu” ekonomista i doradca nowego premiera Gintautasa Paluckasa Gediminas Černiauskas.

„W POLSCE TEŻ ROSNĄ”

W odróżnieniu od Litwy w Polsce w ostatniej dekadzie ceny były niższe. Były nawet organizowane specjalne wycieczki zakupowe. Ostatnio to zaczęło się zmieniać.

— Oczywiście w Polsce są niższe ceny na produkty. Tylko trzeba pamiętać, że wcześniej tam ceny były jeszcze niższe. To oznacza, że tam ceny również rosną i zbliżają się do średniej europejskiej. Dlatego oskarżać Unię Europejską lub strefę euro jest bez sensu. Zresztą trzeba pamiętać, że lit początkowo był przywiązany do dolara, a później do euro. Dlatego, wchodząc do strefy euro, Litwa wygrała, ponieważ wcześniej, będąc przywiązaną do obcych walut, nie miała żadnego wpływu na kurs waluty. Teraz jest inaczej, teraz mamy realny wpływ — wytłumaczył naszemu dziennikowi Černiauskas.

Wprowadzenie euro, zdaniem naszego rozmówcy, miało wpływ na inwestycje na poziomie ogólnokrajowym.

18.>>

— Dlaczego Litwa wygrała, wprowadzając euro? Sądzę, że po prostu w przypadku małych krajów wspólna waluta zwiększa zaufanie inwestorów. Wspólna waluta pozytywnie wpływa na klimat inwestycyjny. W przypadku niedużych krajów dla inwestorów zawsze jest znak zapytania, jaki będzie kurs lokalnej waluty — mówi Černiauskas.

Według naszego rozmówcy, na wprowadzeniu euro, wygrali również zwykli konsumenci.

— W przypadku zwykłego obywatela euro daje ten plus, że jadąc do innych krajów, zwyczajnie nie musisz wymieniać pieniędzy. Litwa nie jest dużą gospodarką, dlatego wprowadzając euro staliśmy się bardziej atrakcyjni pod względem gospodarczym. Warto też pamiętać, że to my bardziej podróżujemy i zostawiamy pieniądze w innych krajach. W państwach z większą gospodarką jest raczej odwrotnie — powiedział „Kurierowi Wileńskiemu” Gediminas Černiauskas.

HISTORIA EURO

Historia wspólnej europejskiej waluty sięga lat 60. XX w., ale pierwsze, realne działania zostały podjęte dziesięć lat później. W 1979 r. powstał Europejski system walu-

towy, którego jednym z celów było „stworzenie obszaru stabilności monetarnej, która regulowałaby sytuację gospodarczą i polityczną w ramach Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej”. W 1995 r. w Madrycie na szczycie unijnym podjęto decyzję, że wspólna waluta będzie nazywała się euro. 1 stycznia 1999 r. euro wprowadzono w transakcjach bezgotówkowych. Trzy lata później do obiegu gotówkowego weszła nowa waluta.

Na dany moment euro jest oficjalną walutą w 20 państwach Unii Europejskiej oraz w Watykanie, Andorze, San Marino oraz Monako. Banknoty euro są emitowane przez Europejski Bank Centralny i mają jednakowy wygląd. Inaczej sprawa wygląda w przypadku monet, które są produkowane przez lokalne mennice państw. ■

W 1995 r. w Madrycie na szczycie unijnym podjęto decyzję, że wspólna waluta będzie nazywała się euro. 1 stycznia 1999 r. euro wprowadzono w transakcjach bezgotówkowych. Trzy lata później do obiegu gotówkowego weszła nowa waluta.

Na dany moment euro jest oficjalną walutą w 20 państwach Unii Europejskiej Fot. Marius Morkevičius, ELTA

Litewski dowódca: „Siły zła nie śpią, zazdroszczą”

Dowódca litewskich sił zbrojnych Raimundas Vaikšnoras, który w piątek 3 stycznia oddał hołd poległym w walce o niepodległość Litwy, powiedział, że siły zła nie śpią, dlatego litewscy żołnierze muszą być gotowi do zdecydowanej obrony kraju. Upamiętnienie poprzez odczytanie nazwisk poległych to przywrócona w 2023 r. tradycja międzywojenna.

„Dzisiejsza sytuacja geopolityczna pokazuje, że siły zła nie śpią, wciąż mało im ziemi, zazdroszczą, że innym żyje się dobrze. My, Litwa, również możemy być celem” — powiedział generał.

„Bohaterski naród ukraiński walczy z tym samym złem, którego doświadczyliśmy 106 lat temu, tym złem jest Rosja, nie zmieniła się, nadal prowadzi agresywną politykę. Wymyśla własne wymogi bezpieczeństwa, własną architekturę bezpieczeństwa, za którą muszą cierpieć ludzie kochający wolność i demokrację” — podkreślił.

Podczas uroczystości na terenie Batalionu Sztabu im. Wielkiego Księcia Litewskiego Giedymina w Wilnie odsłonięto tablicę pamiątkową poświęconą żołnierzom, którzy oddali życie za niepodległość Litwy w latach 1919-1923, odczytano ich nazwiska.

Gen. Vaikšnoras wezwał do upamiętnienia żołnierzy, którzy zginęli za wolność i do pielęgnowania wolności oraz do zdecydowanego „odparcia tych, którzy próbują wkroczyć na terytorium kraju”. Odczytywanie nazwisk poległych żołnierzy będzie odbywać się do 10 stycznia w obecnych jednostkach Sił Zbrojnych Litwy, które kontynuują tradycję jednostek z okresu międzywojennego i noszą ich nazwy.

Ta międzywojenna tradycja została przywrócona przez wojsko w 2023 r. „Wolności trzeba bronić, a dziś, w kontekście tego dnia, szczególnie ważne jest, aby nie zapominać o naszych bohaterach” — powiedział dowódca.

Opr. A.K. na podst. BNS, infwł.

Świąteczne spotkanie słuchaczy PUTW

W ostatnią niedzielę grudnia słuchacze Polskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Wilnie mieli kolejne spotkanie, które rozpoczął powitaniem wszystkich zebranych profesor rektor Ryszard Kuźmo.

Na początku odbył się konkurs potraw sporządzonych przez słuchaczy. Komisja w składzie: M. Rondomańska, B. Wojnicz i T. Młyńska wybrała najbardziej pracowite, pięknie udekorowane dania, ustaliła miejsca i wręczyła upominki.

W spotkaniu uczestniczyli: kapelan Józef Makarczyk, wielki przyjaciel naszego uniwersytetu, profesor Ryszard Gajdis z Uniwersytetu Romera oraz klub seniorów „Złoty Wiek” z Rudomina pod kierownictwem p. Marii Simonowicz.

Prof. Gajdis wygłosił referat „Okoliczności odbudowy państwa polskiego podczas I Wojny Światowej”. Poznaliśmy cierniste drogi Polaków do odzyskania niepodległości. Będąc pod zaborem Rosji, Niemiec i Austro-Węgier, nie porzucali marzeń o odzyskaniu niepodległości mimo represji politycznych, zsyłek na Syberię, nasilającej się rusyfikacji i germanizacji. Referent bardzo szczegółowo zaakcentował wydarzenia polityczne. Nadzieje Polaków na odzyskanie niepodległości wzmacniały się, kiedy następowały spory między zaborcami. Rozumiemy, że zbieg okoliczności dał szansę narodowi polskiemu walczyć za niepodległość swej ojczyzny. Zaborcy przegrali wojnę. Gdyby trzymali się razem, wspierali jeden drugiego, nie byłoby szans na odbudowę Polski. Kraje zaborcze wydawały różne deklaracje i odezwy do Polaków, próbując pozyskać ich przychylność. Obiecywano prawa autonomiczne. Nawet w zaborze niemieckim w Galicji powstały szkoły polskie, w urzędach i sądownictwie używano języka polskiego. W zasadzie obietnice były mgliste. W rzeczywistości zaborcy nie chcieli przyznać Polsce niepodległości, nie chcieli oddać ziem, nie przewidywali granic państwa polskiego, planowali sobie powojenną Europę bez Polski. Chodziło o rekrutów, w armiach państw zaborczych służyło przymusowo ponad dwa mln Polaków, którzy często musieli walczyć przeciw sobie.

■ Kabarecik „Seniorytki” oraz goście z Rudominy śpiewali kolędy

Co szósty z nich zginął. Dowiedzieliśmy się bardziej szczegółowo o życiu i działalności J. Piłsudskiego i R. Dmowskiego, o roli komitetów obywatelskich. Temat zainteresował, słuchacze uniwersytetu i goście zadawali sporo pytań, na które profesor chętnie odpowiadał.

Po wykładzie kapelan J. Makarczyk pobłogosławił wszystkich zebranych i stół z potrawami. Zgromadzeni przełamali się opłatkiem, składając nawzajem życzenia. Spotkanie było dobrą okazją, by złożyć życzenia osobom obchodzącym swój jubileusz. Są to: Melania Aleksuk (najstarsza słuchaczka) i Marina Kierulienie-Wersockienie

(najmłodsza). Wręczono podziękowania, upominki i kwiaty. Zabrzmiało tradycyjne 100 lat.

Podsumowując wkład we wszechstronną działalność PUTW, Panie: Helena Paszúk, Wanda Mazolewska i Dorota Kondratowicz otrzymały dyplomy Honorowej słuchaczki.

Na zakończenie kabarecik „Seniorytki” oraz goście z Rudominy zaśpiewali kolędy.

Spotkanie upływało w serdecznej, nastrojowej atmosferze. ■

Teresa Młyńska,
członkini zarządu PUTW
Fot. archiwum PUTW

■ Spotkanie było dobrą okazją, by złożyć życzenia osobom obchodzącym swój jubileusz

Druga Edycja Akademii Teatralnej: młodzież zanurzyła się w świecie teatru

Młodzież z Wileńszczyzny twórczo rozwijała swoje umiejętności artystyczne w Kameralnym Teatrze Wileńskim.

22 grudnia zakończył się projekt „Akademia Teatralna Druga Edycja Sol Oriens” realizowany w Kameralnym Teatrze Wileńskim.

30 UCZESTNIKÓW

W wydarzeniu wzięło udział około 30 młodych ludzi z Wileńszczyzny, którzy mieli niepowtarzalną okazję rozwijać swoje umiejętności artystyczne i zanurzyć się w świecie teatru, śpiewu i scenografii. Projekt, który połączył pasję do sztuki z edukacją, stał się prawdziwą platformą twórczego wyrazu, dając młodzieży możliwość odkrywania swoich talentów w różnych dziedzinach teatralnych. Projekt „Sol Oriens” został sfinansowany przez Fundację Pomoc Polakom na Wschodzie im. Jana Olszewskiego, która od lat wspiera inicjatywy mające na celu rozwój kultury i edukacji wśród Polaków za granicą, szczególnie na Kresach Wschodnich.

Podczas warsztatów, które odbyły się w ramach projektu, uczestnicy mieli szansę spróbować swoich sił w aktorstwie, śpiewie oraz pracy nad scenografią i kostiumami wraz z Ewą Baliul, Bożeną Sosnowską, Justyną Moisejenko, Bartoszem Połońskim, Ernestem Tylingo i Tomaszem Matuizo.

INTERPRETACJA „BALLADYNY”

Każdy z uczestników mógł zaangażować się w tworzenie poszczególnych elementów spektaklu, od kostiumu po rekwizyty, co pozwoliło na pełne zanurzenie się w proces twórczy. Projekt angażował również profesjonalnych artystów — 10 osób, które wspierały młodzież, dzieląc się swoją wiedzą i doświadczeniem, co miało ogromny wpływ na jakość całego przedsięwzięcia.

Podstawowym efektem warsztatów była prezentacja widowiska, które stanowiło zwieńczenie całej

Uczestnicy przygotowali nowoczesną interpretację „Balladyny”, klasycznego dzieła Juliusza Słowackiego

go procesu twórczego. W tym roku uczestnicy przygotowali nowoczesną interpretację „Balladyny”, klasycznego dzieła Juliusza Słowackiego. Performance nie tylko pozwolił młodym artystom zaprezentować swoje umiejętności, ale także pogłębił ich

wiedzę na temat polskiego dziedzictwa literackiego i teatralnego. Za wsparcie dziękujemy Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie im. Jana Olszewskiego.

Bożena Sosnowska
Fot. organizatorzy

Każdy z uczestników mógł zaangażować się w tworzenie poszczególnych elementów spektaklu, od kostiumu po rekwizyty

Wyjątkowe spotkanie opłatkowe dla osób samotnych w Rudominie

18 grudnia w Centrum Kultury w Rudominie odbyło się spotkanie opłatkowe dla osób samotnych, mieszkających w tej miejscowości oraz w całej gminie. Wydarzenie to ponownie przyniosło radość tym, którzy najbardziej jej potrzebują.

Spotkanie było wyjątkową okazją do rozmowy, a przede wszystkim do podzielenia się opłatkiem, złożenia życzeń świątecznych i wspólnego kolędowania. W uroczystej kolacji oraz łamaniu się opłatkiem wzięło udział wiele osób.

WZRUSZAJĄCE WYSTĘPY UCZNIÓW

Wszystkich gości serdecznie przywitała Maria Simanowicz, prezes Klubu Seniorów „Złoty Wiek” z Rudomina. Opowiedziała historię ustanowienia Świąt Bożego Narodzenia oraz złożyła wszystkim serdeczne życzenia z okazji zbliżających się świąt.

Podczas spotkania wystąpili uczniowie klas 3b i 3c oraz klas starszych Gimnazjum im. Ferdynanda Ruszczyca w Rudominie. Zaprezentowali jasełka, które niezwykle zachwyciły i wzruszyły wszystkich. Młodzież śpiewała, tańczyła oraz recytowała wiersze o Panu Jezusie.

Swoją występowo tego dnia mieli również seniorzy z Klubu Seniorów „Złoty Wiek” z Rudomina. Zaśpiewali kilka dobrze znanych kolęd.

Na spotkaniu opłatkowym obecni byli: starosta gminy Rudomino Józef Szatkiewicz, proboszcz parafii pw. Najświętszej Maryi Panny Matki Dobrej Rady w Rudominie ksiądz Jan Matuszewicz oraz dyrektorka Centrum Kultury w Rudominie Wioleta Cereszka.

ŚWIĄTECZNE ŻYCZENIA

W swoim przemówieniu starosta Józef Szatkiewicz serdecznie przywitał wszystkich gości, składając również życzenia z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia.

Głos zabrała także dyrektorka Centrum Kultury w Rudominie Wioleta Cereszka. Podziękowała gościom

Uczniowie zaprezentowali jasełka, które niezwykle zachwyciły i wzruszyły wszystkich. Młodzież śpiewała, tańczyła oraz recytowała wiersze o Panu Jezusie

Swoją występowo tego dnia mieli również seniorzy z Klubu Seniorów „Złoty Wiek” z Rudomina. Zaśpiewali kilka dobrze znanych kolęd

za liczne przybycie, życząc wesołej zabawy oraz wspaniałych świąt.

Spokojnych i pogodnych Świąt Bożego Narodzenia życzył wszystkim ksiądz Jan Matuszewicz. Pobłogosławił on także tradycyjne, wigilijne dania przygotowane na to spotkanie. Po wspólnej modlitwie proboszcz zaprosił wszystkich do dzielenia się opłatkiem i składania świątecznych życzeń.

NIKT Z NAS NIE JEST SAMOTNĄ WYSPĄ...

A potem przyszedł czas na wspólne kolędowanie. W miłej i serdecznej atmosferze, przy śpiewie kolęd,

upływał czas tego wyjątkowego spotkania. Uczestnicy przekonali się, że nikt z nas nie jest samotną wyspą, a otwarcie się na drugiego człowieka przynosi ulgę i satysfakcję. W takich chwilach szczególnie widać, jak ważna jest wspólnota. Dzielenie się opłatkiem, choć symboliczne, dla wielu stanowi ogromne wsparcie duchowe. Na zakończenie spotkania uczestnicy zostali obdarowani świątecznymi prezentami.

Organizatorem tej pięknej imprezy było Starostwo Gminy Rudomino oraz Centrum Kultury w Rudominie.

Inf. i fot.: Centrum Kultury w Rudominie

Spotkanie z tradycją: refleksje po niezwykłych warsztatach folklorystycznych w Rudominie

W Centrum Kultury w Rudominie, miejscu, gdzie historia i tradycja przenikają codzienność, odbyły się warsztaty wokalne prowadzone przez Michała i Monikę Haberów.

Były to zajęcia niezwykle — spotkanie z muzyką ludową i patriotyczną, ale też z dziedzictwem technik wokalnych, które pozwalają wydobyć głos w pełni jego naturalnego brzmienia.

„WARSZTATY BYŁY CZYMŚ WIĘCEJ NIŻ TECHNICZNYM SZKOLENIEM”

Michał Haber, artysta związany przez lata z zespołem Mazowsze, wniósł do warsztatów nie tylko swoje wieloletnie doświadczenie sceniczne, lecz także pedagogiczną pasję. Dbając o szczegóły — od pracy nad oddechem po niuanse artykulacji — nadawała zajęciom wymiar głęboko artystyczny, ale też dostępny dla każdego uczestnika, niezależnie od jego wcześniejszego przygotowania.

Monika Haber, której artystyczna droga biegnie między Wilnem a Warszawą, podzieliła się z uczestnikami warsztatów tajnikami naturalnej

emisji głosu, tak ważnej przy śpiewie ludowym. Subtelne wskazówki, przemyślane interpretacje pozwalały uczestnikom nie tylko śpiewać słowem, ale też zrozumieć emocjonalny wymiar wykonywanych utworów.

„Warsztaty były czymś więcej niż technicznym szkoleniem. To była próba uchwycenia i przeżycia melodii, która od wieków łączy pokolenia, przekazując nie tylko dźwięki, ale i historie — te o miłości, tęsknocie, codziennych zmaganiach i wielkich marzeniach. Pieśni ludowe i patriotyczne przy takich spotkaniach stają się mostem między przeszłością a współczesnością, przypominają o sile wspólnoty zakorzenionej w tradycji” — mówi Michał Haber.

LUDOWY ŚPIEW DOŚWIADCZENIEM NIEMAL TERAPEUTYCZNYM

Wspólne muzykowanie w Rudominie pokazało, że emisja głosu to coś więcej niż technika — to forma spotkania z samym sobą i z drugim człowiekiem.

„W świecie coraz bardziej zdominowanym przez hałas, chwila, w której można wsłuchać się w prostotę

i piękno ludowego śpiewu, staje się doświadczeniem niemal terapeutycznym. Warsztaty te były świadectwem, że tradycja muzyczna wciąż ma moc, by jednoczyć ludzi i budzić w nich coś, co na co dzień często pozostaje ukryte — prawdziwy głos” — dodaje Monika Haber.

Warsztaty odbyły się w ramach cyklu szkoleń „Folklor z klasą”, w których członkowie zespołów folklorystycznych działających przy Centrum Kultury w Rudominie mieli okazję kształcić nie tylko swoje umiejętności wokalne, ale również taneczne. Wiazankę tańców łowickich, specjalnie na potrzeby szkoleń, przygotował doświadczony choreograf z Polski Piotr Zaliński.

Projekt został sfinansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej w ramach konkursu „Polonia i Polacy za granicą 2024” za pośrednictwem Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego. ■

Inf. i fot.: Centrum Kultury w Rudominie

Warsztaty odbyły się w ramach cyklu szkoleń „Folklor z klasą”, w których członkowie zespołów folklorystycznych działających przy Centrum Kultury w Rudominie mieli okazję kształcić nie tylko swoje umiejętności wokalne, ale również taneczne

Witam, witam, witam! Czy humorki dopisują? Czy zdrowko w porządku? Zima nie dokucza? Choinki jeszcze upiększają Wasze domy? Zabawy na śniegu są przyjemne i bezpieczne? W końcu pojawiła się szansa na takie właśnie śniegowe zabawy! Śniegu jak na razie nie za wiele, ale na zabawę w śnieżki już wystarczy! A i bałwanka ulepić można! Będzie jeszcze lepiej, bo już jest dobrze. Ten Nowy 2025 Rok jest super!

Rzecz o KARNAWALE!

Karnawał to okres hucznych zabaw, potańcówek, balów i kuligów trwający od Świąta Trzech Króli (czyli od 6 stycznia) do Środy Popielcowej (czyli dnia rozpoczynającego Wielki Post przed Wielkanocą).

W dawnych czasach zabawy karnawałowe nazywano:

- maskarady;
- reduty.

Skąd się wziął zwyczaj zabaw karnawałowych? Zabawy karnawałowe w Europie mają swój początek w starożytnych obrzędach odbywających się zimą i wczesną wiosną, które odprawiano ku czci bogów szczęścia, urodzaju, słońca, życia i światła. Ludzie gromadzili się wtedy przy ognisku i tańczyli, wysoko podskakując (wierzono, że im wyżej się podskoczy, tym wyżej będzie rosło zboże).

Kulig. A jak karnawał, to i kuligi musiały być. Urządzano je zazwyczaj w ostatnie tygodnie karnawału. I do tej zabawy wcale niekonieczny był śnieg, jeśli go nie było — wsiadano do karet i jechano do sąsiada (bez zaproszenia!), a tam ucztowano suto. Pamiętano również o koniach, którymi przyjechano. Julian Ursyn Niemcewicz o kuligu pisał tak: „[...] jechało się do sąsiada, za ich przyjazdem gospodarz oddawał im klucz do piwnicy i spiżarni. Jedli, pili, aż nie wypróżnili wszystkiego, wtenczas, zabrawszy z sobą gospodarza, jechali dalej. Tak wesoła gromada powiększała się, jak kłęb śniegu, objeżdżała powiat cały. Zwyczajnie

do najmajętniejszego przybywano na końcu”. Wówczas w kuligach uczestniczyła magnateria i szlachta. A to jest współczesny kulig dla dzieci!

Rzucanie śnieżkami do celu

Kiedy pojawia się śnieg, rzucanie śnieżkami jest nieuniknione. Dobrze więc to zrobić w kontrolowanych warunkach. Zaczynajcie od zabawy rzucania do celu. Możecie użyć tarczy, wcześniej zrobionego bałwana lub zatkniętej na kij czapki. Z rzucaniem do celu od razu kojarzy się też bitwa na śnieżki. Ze starszymi dziećmi można ją zorganizować, jednak wcześniej koniecznie trzeba ustalić zasady bezpieczeństwa oraz sprawiedliwej rywalizacji.

Kalendarzowa ciekawostka

Europa swój kalendarz przyjęła z Rzymu. Nie od razu jednak kalendarz rzymski powstał w takim kształcie, w jakim go znamy dzisiaj.

Rok 12-miesięczny był rokiem księżycowym, liczył więc **355 dni**, miesiące zaś **po 29 i pół dnia**, który to ułamek wyrównywano w ten sposób, że niektóre miesiące liczyły **po 31 dni** (marzec, maj, lipiec, październik), a reszta **po 29 dni** (tylko luty **28 dni**). Aby doprowadzić do uzgodnienia tych dwóch okresów — roku księżycowego z rokiem słonecznym, wprowadzono **w 450 r.** na mocy praw decemwirów co drugi rok miesiąc przestępny **22-dniowy** — mercedonius, przeznaczony na uroczystości religijne. Rok przestępny następował po święcie terminariów lutowych, tj. **po 23 lutego**.

LABIRYNT

REBUS

Polski Karnawał

Zwyczaj organizowania karnawałowych redut upowszechnił w dawnej Rzeczypospolitej w XVIII wieku, który przywędrował z Włoch. Początkowo w Warszawie reduty urządzano kilka razy w tygodniu w kilku miejscach jednocześnie (w pałacach). Oczywiście, grała orkiestra, tańczono i grano w karty, a jeśli chodzi o strój — obowiązywała maska na twarzy (kto jej nie miał, mógł zostać wyproszony z balu).

ALE DOWCIP!

- Halo! Czy tu pan dyrektor!?
- Tak, kto mówi?
- Mój syn Marek nie może przyjść dziś do szkoły.
- Dobrze, ale kto mówi?
- Tu mówi mój ojciec...

Ach te zwierzęta!?

No, kto by pomyślał, że:
 pijawka może zjeść 5 razy tyle, ile wynosi jej waga, do tego pijawka ma 32 mózgi;
 ośmiornica ma 3 serca;
 a sowa ma 3 powieki.
 To dopiero niezwykłości i cudenka!!!

Babeczki z ciasta francuskiego z łososiem

Wiesława Lewandowska

autorka bloga kulinarnego

„Dom pełen mięty”

Wytrawna przystawka z ciasta francuskiego babeczki z wędzonym łososiem i serkiem naturalnym kremowym to danie bardzo smaczne, pasujące na wszelkie uroczystości.

Można upiec je wcześniej, a nadziać przed podaniem. Ciasto francuskie kupimy bez problemu w każdym marketcie, a babeczki są pyszne i ładnie się prezentują.

Składniki:

• 1 opakowanie ciasta francuskiego (300 g) • 50 g wędzonego łososa w plastrach • 100 g naturalnego serka śmietankowego • 2 ząbki czosnku • szczypta pieprzu • 1 żółtko • natka pietruszki, jarmuż do dekoracji • kilka nasion fasoli

Wykonanie:

Ciasto francuskie rozwinąć i pokroić na kwadraty, u mnie o boku 12 cm, ale to zależy od wielkości foremek babeczek. Foremki posmarować tłuszczem, w każdą włożyć ciasto francuskie, można obciąć wystające części (ja zostawiłam). Na dnie ułożyć 2-3 nasiona fasoli, aby dno nam nie wyrosło i zmieściło się nadzienie. Wystające części ciasta posmarować rozmąconym żółtkiem. Piekarnik nagrzać do 180 stopni,

Fot. autorka

góra-dół, babeczki piec około 15 minut, do zrumienienia. Babeczki można upiec dzień wcześniej, będą tak samo dobre (a po upieczeniu pamiętajmy, żeby wyjąć od razu nasiona fasoli). Do serka śmietankowego dodać szczyptę

pieprzu i przeciśnięty przez praskę czosnek, wymieszać i nadziać babeczki. Do każdej włożyć kawałek łososa zwiniętego w różyczkę, dodać coś zielonego: natkę pietruszki, koperek lub listek jarmużu. Babeczek wyszło 12 sztuk. ■

Ser z suszonymi pomidorami i szpinakiem

Ser żółty z dodatkiem suszonych pomidorów i szpinaku, to prosty i pyszny dodatek do kanapek, ale smakuje także sam, pokrojony na kawałki jako przekąska na wszelkie uroczystości. Wykonanie nie jest ani trudne, ani drogie, ser nie odbiega smakiem od serów kupionych.

Składniki:

• 3 szklanki mleka 3,2 proc. zwykłego • 500 g sera białego • 1 czubata łyżka masła • 1 żółtko • 1 łyżeczka soli • 80 g suszonych pomidorów • garść szpinaku świeżego

• 1 łyżeczka sody
• 1 łyżeczka octu

Wykonanie:

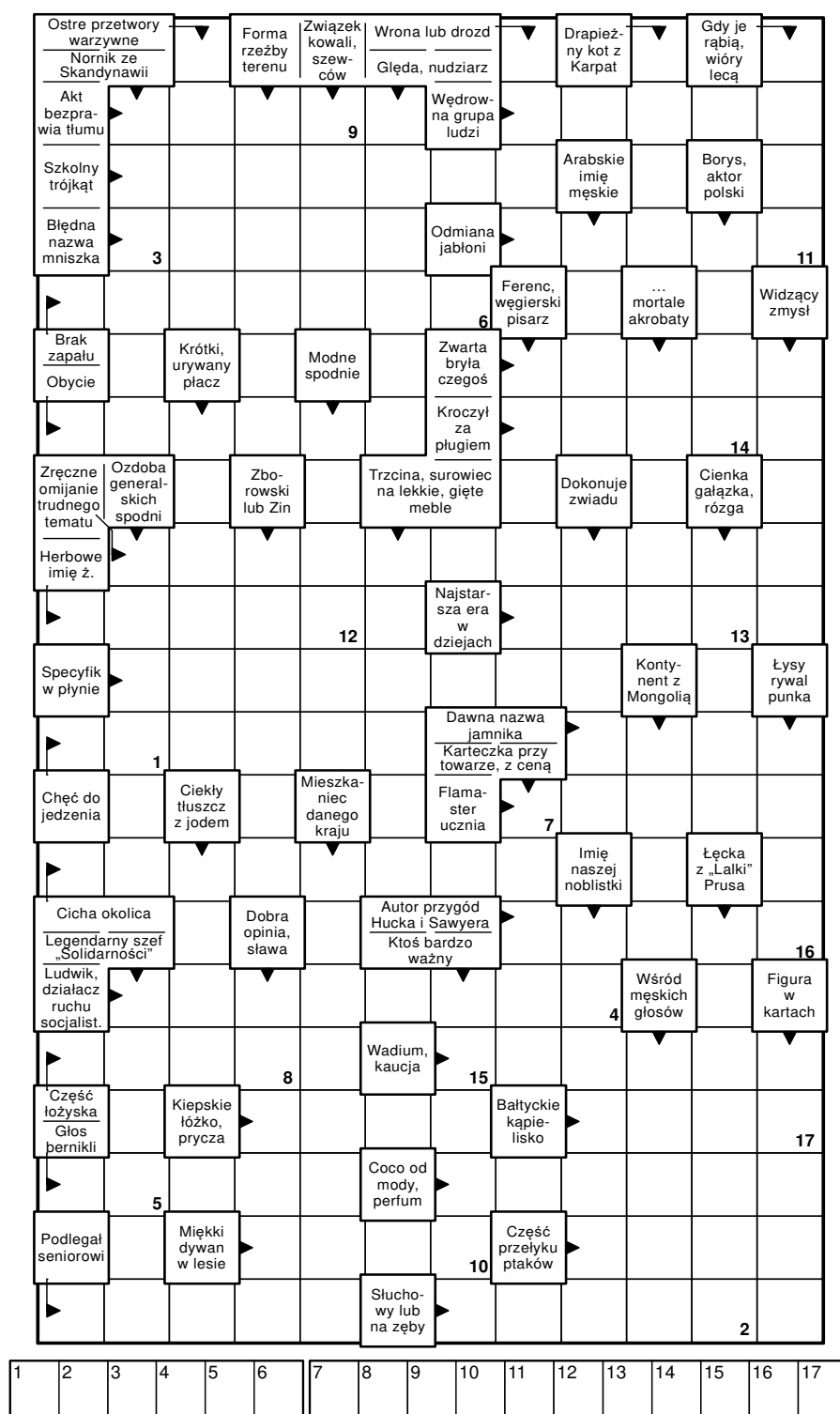
Mleko zagotować i dodać pokruszony drobno twaróg, gotować na wolnym

Fot. autorka

grzaniu 10 minut, wyłączyć i zostawić do wystudzenia. Szpinak przebrać, zalać wrzącą wodą, zagotować, zmniejszyć grzanie, parzyć minutę i wyłączyć, odcedzić dokładnie na sicie, a potem pokroić. Pomidory suszone pokroić w paseczki. Na dużej patelni rozgrzać masło. Ser odcedzić na gęstym sitku, rozdrobnić widelcem, dodać żółtko, sól, wymieszać, a następnie sodę i ocet. Masę serową włożyć na rozpuszczone masło, mieszając podgrzewać, aż ser biały się rozpuści i będzie żółty, wyłączyć grzanie, dodać szybko pomidory i szpinak, wymieszać i przełożyć do naczynia wyłożonego folią do żywności. Ser zostawić przykryty folią do wystudzenia. ■

Krzyżówka

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 31 GRUDNIA – 1 STYCZNIA

Poziomo: TRAPEZ - RĘKAW - ZJADACZ - METAL - ASTER - IRENEUSZ - KOKOS - ILIADA - OSIKA - WANAD - RYSOPIS - WODERY - KLAPA - KOPALNIA - PORTKI - UNIK - SROKA - KOSTKARZ - KOZAK - ŚWIAT - KAPELA - ANTYLOPA - ENGEL - MARCEL - NIKI - CERA - JANKO - KWINTO - ANJA - ETOS

Pionowo: TRZMIEL - ROKOKO - WANDAL - AJER - IZYDOR - SWING - PATERA - SEPTET - ATENKA - SEDAN - DWORAK - KOTYLION - ZAŁETA - PYLICA - KOMIKA - TRZASKOWSKI - SZKAPA - SZOSA - LAUR - OPARCIE - SKAT - KINGA - NOSZE - CENT - EPOKA - PLIK - ALBERTO - ŻWIR - SADZA - KAFKA - LAOS

Hasło: Coraz bliżej święta

Uśmiechnij się!

Zatrzymał policjant samochód do kontroli. Kierowca zdziwiony pyta:
 – Dlaczego zostałem zatrzymany, skoro jechałem z właściwą prędkością a pasy bezpieczeństwa zapięte?
 – Ale przewożąc z tyłu psa powinien pan mieć specjalną siatkę!
 – Panie władzo przecież to pluszak!
 – Ja tam wszystkich ras nie znam...
 Płaci pan 100 euro albo sprawę kierujemy do sądu.

Późna noc, w trasie. Kierowca ciężarówki, żeby nie zasnąć, włączył radio:
 – A teraz audycja dla tych, którzy jeszcze nie śpią.
 – O, coś dla mnie! – ucieszył się kierowca.
 – Pierwsza owieczka hop przez płótek, druga owieczka hop przez płótek, trzecia owieczka hop przez płótek...

Rozmawia dwóch kolegów z przedszkola:
 – Wiesz, wstyd mi za mojego ojca. To prawdziwy tchórz. Ile razy mama wyjeżdża, on boi się sam spać i idzie spać do sąsiadki...

SMS z warsztatu oponiarskiego do klienta:
 „Jeżeli pan jeszcze żyje, proszę ostrożnie się zatrzymać, zjechać na bok i dokręcić koła – bo zapomnieliśmy”.

Poniedziałek rano. Szef:
 – Co masz takie czerwone oczy, piłeś?
 – Nie! Plakałem, bo brakowało mi pracy.

Sąsiad z dołu do sąsiada z góry:
 – Ależ w nocy poszaleliście z żoną! Mało mi żyrandol nie zleciał.
 – Panie sąsiedzie, tak się właśnie rodzą plotki. Mnie w nocy to nawet w domu nie było.

Mama pyta Jasia:
 – Synku, dlaczego nie bawisz się już z Krzysiem?
 – Mamo, czy ty byś chciała kolegować się z kimś kto pali, pije i przeklina?
 – Nie, Jasiu.
 – No widzisz, Krzys też nie chce.

Zapraszamy na finałową galę
Plebiscytu Czytelników „Kuriera Wileńskiego”

„Polak Roku 2024”

**2 lutego godz. 16:00
w Domu Kultury Polskiej w Wilnie**

W programie:
uhonorowanie Laureata oraz Finalistów,
wręczenie nagród wylosowanym Czytelnikom,
część artystyczna

Litwa złożyła kondolencje po śmierci emerytowanego metropolity Chryzostoma

W poniedziałek 6 stycznia litewscy przywódcy złożyli kondolencje z powodu śmierci emerytowanego metropolity Litewskiego Kościoła Prawosławnego, Chryzostoma.

„Mądra postawa i obywatelska postawa Jego Ekscelencji Chryzostoma, wspierająca odbudowę państwa litewskiego i potępiająca sowiecką agresję wojskową w 1991 r., w znacznym stopniu przyczyniła się do wspierania harmonii narodowej i spójnego społeczeństwa na Litwie” — powiedział prezydent Gitanas Nausėda.

Według niego, ludzie różnych religii i różnych grup etniczno-wyznaniowych pokojowo współistnieli na Litwie przez wieki, a metropolita Chryzostom zjednoczył wiernych wszystkich religii do wspólnej walki o niepodległość Litwy.

Według Sauliusa Skvernelisa, przewodniczącego Sejmu, społeczność prawosławna na Litwie stra-

ciła jedną ze swoich najwybitniejszych osobowości.

„Jest to człowiek, który przejdzie do historii nie tylko jako wieloletni przywódca Kościoła prawosławnego, ale także jako aktywny obrońca wolności i niepodległości Litwy, który miał wyraźne stanowisko potępiające działania rządu radzieckiego w związku z wydarzeniami w Wilnie w styczniu 1991 r. I który z tego powodu został odznaczony przez państwo litewskie medalem upamiętniającym 13 stycznia” — powiedział szef litewskiego parlamentu w swoim przesłaniu kondolencyjnym.

W swoich kondolencjach premier Gintautas Paluckas podkreślił również wkład Chryzostoma w promowanie zasad wolności, wspólnoty i harmonii narodowej.

„Emerytowany metropolita Chryzostom zostanie zapamiętany nie tylko ze względu na swoje wieloletnie duchowe przywództwo w litewskiej społeczności prawosławnej, ale także ze względu na swoją rolę w walce o niepodległość Litwy i późniejszą obronę Litwy 13 stycznia. W tym niezwykłym okresie dla kraju i jego mieszkańców, przywódca Litewskiego Kościoła Prawosławnego przyczynił się do promowania podstawowych zasad wolności, komunii i harmonii narodowej, wspierając przywrócenie niepodległości kraju i potępiając nieuzasadnioną, niesprawokowaną agresję” — powiedział premier Paluckas. ■

Opr. A.K. na podst. BNS,
inf.wł.

Dzieje sióstr benedyktynek na wystawie w Wilnie

Justyna Giedrojć

Muzeum Dziedzictwa Kościelnego zaprasza do odwiedzenia nowej wystawy „Było i jest. Historia wileńskich benedyktynek” („Buvo ir yra. Vilniaus benediktinių istorija”).

— Wystawa przybliży historię wileńskich benedyktynek oraz klasztoru założonego w mieście przed 400 laty. Żeński zakon benedyktynek jest jednym z najstarszych, jego początki sięgają VI w. — opowiada Karolina Korolova-Barkova, kuratorka wystawy.

DO WILNA PRZYBYŁY Z NIEŚWIEŻA

Pierwsza, nieliczna wspólnota sióstr benedyktynek przybyła do Wilna w XVII w. z Nieświeża, obecnie miasta na Białorusi.

— Dzięki finansowemu wsparciu fundacji Feliksa Jana Paca już w XVIII w. klasztor benedyktynek stał się jednym z największych i najbogatszych zgromadzeń zakonnych Wielkiego Księstwa Litewskiego. Klasztor wzbogacał się także dzięki sumom posagowym, które wносиły zakonnice, jak na przykład córki Feliksa Jana Paca, Anna i Magdalena. Były one m.in. siostrzenicami Michała Kazimierza Paca, hetmana wielkiego litewskiego, wojewody wileńskiego, fundatora kościoła św. Piotra i Pawła — mówi kuratorka wystawy.

ASPEKTYZ ŻYCIA ZAKONNIC

Historia i dziedzictwo zakonu są niezerwalnie związane z dziejami Wilna. O rozkwicie żeńskiego zakonu benedyktynek świadczy zespół klasztorny wraz z kościołem pw. św. Katarzyny — okazałym zabytkiem epoki baroku.

Zaprezentowane na wystawie eksponaty ukazują różne aspekty z życia wileńskich mniszek od momentu powstania zakonu poprzez jego rozkwit aż do upadku w XX w. Po raz pierwszy zbiorowo wyeksponowane zostały przywiezione z różnych zakątków Litwy naczynia liturgiczne, cenne druki, w większości po polsku, jak też stare fotografie odzwiercie-

Wystawa w Muzeum Dziedzictwa Kościelnego będzie czynna do 23 kwietnia **Fot. Muzeum Dziedzictwa Kościelnego**

dlające wzniosłe i codzienne chwile z życia sióstr zakonnych. Zaprezentowane są m.in. wyjątkowy zestaw 12 relikwiarzy, ręcznie robionych przez zakonnice oraz XVII-wieczny portret i pastorał przełożonej klasztoru Konstancji Tyzenhauz.

OBRAZY WILEŃSKIEGO ARTYSTY

W ekspozycji znalazło się też 9 z 12 zachowanych obrazów Szymona Czechowicza, które artysta namalował specjalnie dla kościoła św. Katarzyny. Dzieła Czechowicza oraz jego uczniów zdobiły wszystkie ołtarze prezbiterium świątyni.

Podczas II wojny światowej i po jej zakończeniu kościół i klasztor zostały spustoszone, zaś siostry benedyktyнки zmuszone zostały do ucieczki do Polski. Opuszczając w 1945 r. Wilno, wywiozły część kolekcji, jednak niektóre obrazy zostały.

Wiele uwagi kuratorzy wystawy poświęcili założycielom zakonu, św. Benedyktowi oraz św. Scholastyce. Niektóre eksponaty wypożyczyły siostry benedyktyнки, które powróciły do Wilna, ale nie mogły zamieszkać w historycznym, należącym kiedyś do klasztoru budynku przy kościele św. Katarzyny.

PODCZAS WOJNY RATOWAŁY LUDZI

„W latach międzywojennych w klasztorze przebywały 23 siostry, 2 nowicjuszek, 4 postulantki. Benedyktyнки w Wilnie prowadziły gimnazjum dla 130 uczennic, pracowały w internacie i w szkole powszechnej. W czasie okupacji niemieckiej siostra Maria Mikulska ukrywała w klasztorze Żydów, m. in. uratowała życie znanemu później światowej sławy malarzowi Samuelowi Bakowi (ur. 1933), który jako dziecko został wyniesiony w worku z getta przy ulicy Subocz i ukrywał się z matką w klasztorze do 12 lipca 1944 roku” — pisał Michał Jackiewicz, autor wielu publikacji o tematyce wileńskiej.

DARMOWE WYCIECZKI

Z okazji otwarcia wystawy odbędą się wycieczki, na które można się zarejestrować: dzwoniąc na nr tel. +370 5 2697800 lub elektronicznie na adres: edukacja@bpmuzejus.lt. 8 stycznia zwiedzanie rozpocznie się o godz. 18.30, 11 stycznia o godz. 15.30.

Wystawa w Muzeum Dziedzictwa Kościelnego będzie czynna do 23 kwietnia. ■

TVP
WILNO

6.45 Studio Wilno
7.05 „Różowy stół odkrywa świat”
7.15 S. anim. „Agatka”
7.25 Tyci encyklopedia Bzyka
7.30 Pięknie przyprawiona
7.50 Przepis dnia
7.55 Moc ziół
8.05 Niejadki i inne przypadki
8.20 Zakochaj się w Polsce
8.45 Klub u redaktorów
9.35 S. „Sześć siostr”
10.30 Gra słów
10.55 Słownik polsko@polski
11.20 Różowy Stół odkrywa świat
11.45 Kultowe rozmowy
12.05 Małeńki znak – świąteczny koncert Ireny Santor
13.00 Info Wilno
13.05 Najlepsze programy TVP Wilno
13.25 Panorama litewska
13.35 Małeńki znak – świąteczny koncert Ireny Santor
14.25 „Lot na wolności” film dok.
15.25 „Czy ja dobrane rozumiem?”
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 Różowy Stół odkrywa świat
17.20 S. anim. „Agatka”
17.30 Baśnie i bajki polskie
17.45 17.45 S. „Blondynka”
18.30 Z miłości do miłośca, z miłości do tańca
18.45 Strona po stronie
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Niezwykłe miejsca
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia

21.05 S. „Korona królów”
21.55 Kultowe rozmowy
22.20 Zakochaj się w Polsce
22.40 Tygiel
23.05 Na sygnale
23.55 Info Wilno
00.10 Studio Wilno
00.25 Z miłości do miłośca, z miłości do tańca
00.45 Strona po stronie

LRT | TV

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.40 S. „Dzielnica 31”
11.30 S. „Ostatni ślad Berlina”
12.15 „Sportowe chwile z LRT”
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 „Anthony Bourdain. Części nieznane”
13.45 Euromaxx
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.20 S. „Szczęśliwego nowego roku”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Godzina jest ważna
19.30 „(Nie)emigranci”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Nierozwiązane kontrowersje historyczne”
22.30 „Wiadomości rowerowe”
23.00 S. „ Fargo”
23.45 S. „Anthony Bourdain. Części nieznane”

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Jesteś dla mnie najpiękniejsza”
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „Krwa-

we kwiaty”
12.00 Wiadomości
13.00 Pani chłopka
14.00 S. „Moja mała”
15.00 S. „Kakao”
16.00 Kto tu jest?
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Będzie wszystkiego
21.00 S. „Poważne sprawy”
21.30 Wiadomości
22.30 „Uciekaj i strzelaj” dramat
00.25 S. „S.W.A.T.”

LRT | PLUS

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 Historie rzeczy
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Forum LRT
8.30 Wiara i życie
9.00 Dzień dobry, Litwa
11.30 Co jest lepsze, sąsiedzie?
12.00 S. dok. „Sztuka rzemiosła”
13.00 „Odblaski”
13.30 Spacer
14.00 Dodajmy czadu!
15.05 Sezon zdrowia
15.35 S. „Dzielnica 31”
16.20 S. „Heartland”
17.05 Euromaxx
17.20 Dzień dobry, Litwa
19.30 S. dok. „Sztuka rzemiosła”
20.25 Koszykówka. Puchar Europy. „Cosea JL” „7betLietkabelis”
22.30 Legendy
23.30 Odblaski

6.00 S. „Córka ambasadora”
7.00 „Program dyskusji”
8.30 „Kobiety kłamią lepiej”
9.00 S. „Dron”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Marzenia o wolności”
12.00 S. „Szukam córki”
14.00 S. „Kopalnie pasji”
15.00 S. anim.

„Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Gwiazdki gwiazd”
21.00 „Kobiety kłamią lepiej”
21.30 TV3 wiadomości
22.30 „Arsenał” thriller
00.20 „Dakaras 2025”

6.00 „Zasady mojej kuchni”
7.20 S. „Wyzwanie”
8.25 S. „Wojny glin. Kijów”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Świeża krew”
13.30 „Zasady mojej kuchni”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 „Ale numer!”
19.30 Program sportowy
20.00 S. „911”
21.00 „Smak zemsty” thriller
23.00 „Ong Bak 2” film fab.

lrytas.tv

5.30 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 Pyszne życie
8.00 S. dok. „Przy-szedł...Sabas”
9.00 S. „Bez ciebie”
10.00 Trzymajcie się
11.00 S. „Stary”
12.30 Kociół litewski
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 S. „Prowincjonalny detektyw”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00 S. „Ma na imię Kozaim”
18.00 Reporter
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda

20.20 S. „Poświęć wszystko”
21.25 S. „Aby ocalić Verę”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

6.05 S. „CSI kryminaliści”
6.55 S. „Cobra 11”
8.35 „Ostrożnie – rodzina!”
9.00 „Egązas dugnas”
9.30 „Magazy-nowe wojny”
10.00 „Wojny gangów”
11.00 „Semafor”
12.00 „Mistrz kulinarny”
13.00 „Powrót do natury”
14.00 S. „Cobra 11”
16.00 S. „CSI kryminaliści”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Semafor”
20.00 „Dakaras 2025”
21.15 „Człowiek prezydenta” thriller
23.00 „Dakarorama”
00.00 S. „CSI kryminaliści”

6.00 S. „Niewinni”
7.00 S. „Bądź ze mną”
8.30 S. „Ślepa”
9.00 S. „Yargi”
10.00 S. „Nowy Amsterdam”
11.00 S. „Einstein”
12.00 S. „Straż Pożarna w Chicago”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Niezapomniany”
15.00 S. „Anupamaa”
16.30 S. „Obiecany”
17.00 S. „Dziki”
17.30 S. „Ślepa”
18.00 S. „Jednostka Badawcza”
19.00 S. „Straż Pożarna w Chicago”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Rocco

Schiavone'a"

23.00 „Alex Hugo,”

01.00 „Czerwona komnata”

06.10 S. „Akacyjowa 38”

06.55 „Info Poranek w tym: Serwis Info i Pogoda Info”

08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”

08.30 „Szopka Betlejemka. Kontemplacja Wcielenia”

09.00 S. „Kariera Nikodema Dyzmy”

09.55 S. „Ranczo”

10.55 S. „Komisarz Alex”

11.45 S. „Ojciec Mateusz”

12.35 S. „Królowie”

13.10 „Agrobiznes”

13.35 „Magazyn Rolniczy”

13.55 „Nieposkromione Wielkie Jeziora”

15.00 S. „Wichrowe wzgórze”

15.55 „Jaka to melodia?”

16.35 „Gra słów. Krzyżówka”

17.05 S. „Dziedzictwo”

18.00 „Teleexpress”

18.20 „Jaka to melodia?”

18.55 „Klan”

19.25 „Reporterzy”

19.45 S. „Akacyjowa 38”

20.30 „Program informacyjny 19.30”

20.55 „Pytanie dnia”

21.30 S. „Królowie”

22.05 S. Dok. „Narodziny nazizmu”

23.10 „Opowieści oficerów śledczych”

00.20 „Człowiek z marmuru” dramat

07.15 „Muzyczne poranki”

07.55 „Czy ja do-
brze rozumiem?”

08.35 „Podró-
że z historią”

09.20 „Poczet świ-
rów polskich”

10.00 S. „Rodzina
Połanieckich”

11.35 „Pali się, moja
panno” komedia

13.00 „Jedyny taki duet
na świecie” film dok.

14.00 Koncert

14.50 „Rozmowy
(nie)wygodne”

15.50 „Ostatni
dzień lata” film
psychologiczny

17.20 S. „Rodzina
Połanieckich”

18.55 Tygodnik

Kulturalny

19.50 „Portrety Co
ja tu robię? Tadeusz
Konwicki” film dok.

21.00 Teatr Telewizji

23.00 „W dro-
gę!” film fab.

00.45 „Aktor-
ka” film dok.

07.00 „Panorama”

07.35 „Anna Dym-
na spotkajmy się”

08.00 „Kuchen-
ne recepty”

08.30 „Pytanie
na śniadanie”

12.10 „Wynalaz-
ki na medal”

12.30 S. „Bar-
wy szczęścia”

13.00 „Gość Poranka”

13.25 S. „Ranczo”

15.15 „Tygodnik
Kulturalny”

16.00 „Zagadki
zwierzogromadki”

16.10 „Zwierza-
ki Czytaki”

16.30 „Program
informacyjny 14.30”

17.00 „Korona królów.
Jagiellonowie”

17.30 S. „Bar-
wy szczęścia”

18.00 „Teleexpress”

18.20 „Gra słów.
Krzyżówka”

18.50 „Te-
leexpress Extra”

19.15 „Emilian Kamiń-
ski. Teatr. Moje życie”

19.45 „Panorama”

20.10 „W obiek-
tywie Polonii”

20.30 „Program
informacyjny 19.30”

20.55 Pytanie dnia

21.25 S. Ojciec
Mateusz”

23.15 „Historie z
Indii” film dok.

00.10 Panorama

07.55 „Był taki dzień”

08.00 „Spór o historię”

08.30 „Polacy na
ratunek Żydom”

08.40 „Flesz historii”

08.55 „Rzecz Polska”

09.10 S. „Czas honoru”

09.55 „W kotle historii”

10.20 „Historia Polski”

11.15 „Encyklopedia
II wojny światowej”

11.40 „Gwiazdy
przedwojennego kina
albo film dźwiękowy
w II RP” film dok.

12.35 „Szlakiem
miejsc niezwykłych”

12.40 „Słownik
polsko@polski”

13.05 „Piosenką
przez historię”

13.15 S. „Tygry-
sy Europy”

14.00 „Fajna Polska”

14.45 „Dzika kra-
ina” film dok.

15.35 „Zagadka
egipskich hierogli-
fów i Bracia Cham-
pollion” film dok.

16.30 S. „Koro-
na królów”

16.55 „Tajemnice,
zamki i podziemia”

17.15 „Sensa-
cje XX wieku”

18.10 „Myśliciele”

18.15 „Szwedzkie
Góry” film dok.

18.55 „Zdobycy
Karpát” film dok.

19.15 „Mój ulubiony
bohater Niepodległości”

19.20 „Było, nie minęło”

19.40 „Góry zrodzone
z morza” film dok.

20.15 S. „Czas honoru”

21.05 „Ostatnia msza
w kościele Wszystkich
Świętych” film dok.

22.05 „Filip” film fab.

00.05 „Sen o Morzach
i Koloniach” film dok.

00:25 Moja Fatima

01:00 Słowo życia

01:05 Świat w
obrazach

01:10 Informacje dnia

01:30 XX Rajd Katyński

01:55 Poczet Wiel-
kich Polaków

02:00 Anioł Pański

02:05 Ma się rozumieć

02:15 Rozmowy
niedokończone

03:25 Święty na
każdy dzień

03:30 Poznaje-
my Polskę

03:45 Modlitwa
z telefonicznym
udziałem dzieci

04:00 Informacje dnia

04:20 Różaniec

04:50 Myśląc
Ojczyzna

05:00 Apel Ja-
snogórski

05:20 Informacje dnia

05:40 Uroczystość
Objawienia Pańskiego

07:10 Kolędy i
pastorałki

07:20 Na pallotyń-
skim wzgórzu

08:30 Leśni zapyłacz

08:55 Poczet Wiel-
kich Polaków

09:00 Informacje dnia

09:15 Jej misja trwa

09:30 Jacek i
Wielki Rycerz

10:00 Papież Po-
lak do Rodaków

10:40 Słowo życia

10:45 Święty na
każdy dzień

10:50 Kolędy i
pastorałki

11:00 Informacje dnia

11:15 Jak my to
widzimy z dale-
ka widać lepiej

11:45 Zew natury

12:05 Mocni w Wierze

12:35 Słowo życia

12:40 Ma się
rozumieć

12:50 Święty na
każdy dzień

13:00 Anioł Pański

13:03 Informacje dnia

13:20 Leśne rzeki

14:00 Dom Nadziei

14:30 Msza świę-

ta z Jasnej Góry

15:20 Kolędy i
pastorałki

15:30 Republika
Pawłowska

16:00 Oddech Boga

16:50 Ma się rozumieć

17:00 Informacje dnia

17:10 Jestem mamą

17:25 Przyroda
w Obiektywie

17:40 Zdrowie z
Bożej Apteki

17:55 Kapłan prolife

18:10 Prosto o
gospodarce

18:30 Zostań Żoł-
nierzem RP

18:45 Kolędy i
pastorałki

18:55 Poczet Wiel-
kich Polaków

19:00 Anioł Pański

19:05 Informacje dnia

19:15 Rozmowy
niedokończone

20:25 Święty na
każdy dzień

20:30 Każdy ma-
luch to potrafi

20:45 Modlitwa
z telefonicznym
udziałem dzieci

21:00 Informacje dnia

21:20 Różaniec

21:50 Myśląc
Ojczyzna

22:00 Apel Ja-
snogórski

22:20 Informacje dnia

22:40 Polski
Punkt Widzenia

23:00 Prawo do Pol-
ski Śląsk Cieszyński

23:55 Dzieci Andersa
– Powrót do Afryki

7.00 Fani cze-
rech kółek

10.00 Łowcy klasyków

12.00 Łowcy staroci

14.00 Gorączka złota

19.00 Jak to jest
zrobione?

19.30 Jak to działa?

20.00 Łowcy sta-
roci: renowacje

21.00 Gorączka
złota: złoty szlak

23.00 Zabój-
cze łowienie

00.00 Nagi instynkt
przetwarzania

7.05 Zwierzaki Czytaki
7.20 S. anim. „Pomysłowy wnuczek”
7.30 Moda na rodzinę
7.55 W kotle historii
8.20 Magiczne Podhale z Sebastianem Karpiem Butecką
8.45 Hasztagi tygodnia
9.25 Niezwykłe miejsca
9.35 S. „Sześć siostr”
10.30 Gra słów. Krzyżówka
10.55 Słownik polsko@polski
11.20 Zwierzaki Czytaki
11.40 Kultowe rozmowy
12.05 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
13.00 Info Wilno
13.05 Unia kulinarna
13.20 Niezwykłe miejsca
13.30 Hity wszech czasów
14.20 „Dwa światy”
15.25 Jak to działa
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 Zwierzaki Czytaki
17.25 S. anim. „Pomysłowy wnuczek”
17.35 Alchemik
17.50 S. „Dziewczyny ze Lwowa”
18.35 Tygiel
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Polacy Świata
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
21.55 Kultowe rozmowy
22.20 Magiczne Podhale z Sebastianem Karpiem Butecką
22.45 Unia kulinarna
23.05 S. „Na sygnale”
23.55 Info Wilno
00.10 Studio Wilno
00.30 Pożyteczni.pl

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, **7.00**, **7.30**, **8.00**, **8.30** Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.40 S. „Dzielnica 31”
11.30 S. „Ostatni ślad Berlina”
12.15 „Sportowe chwile z LRT”
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 „Anthony Bourdain. Części nieznane”
13.45 Euromaxx
14.00, **15.00**, **16.00**, **16.20** S. „Szczęśliwego nowego roku”
17.10 S. „Dziedzictwo”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Godzina jest ważna
19.30 „Więc gdzie dalej?”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Litwa przemawia”
22.30 „Wiadomości rowerowe”
23.00 S. „ Fargo”
23.45 S. „Anthony Bourdain. Części nieznane”

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Jesteś dla mnie najpiękniejsza”
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „Krwa-we kwiaty”
12.00 Wiadomości
13.00 Pani chłopka
14.00 S. „Moja mała”
15.00 S. „Kakao”
16.00 Kto tu jest?
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Szeszki na 20
21.00 S. „Poważne sprawy”

21.30 Wiadomości
22.30 „Policja zastępcza” komedia
00.35 S. „S.W.A.T.”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 „(Nie)emigranci”
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 „Nierozwiązane kontrowersje historyczne”
8.30 Droga
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Pahonia
12.00 S. Dok. „Sztuka rzemiosła”
13.00 Ośmiornica.
13.30 Euromaxx
14.00 Wileńska Mama Jazz 2024
15.00 Wilnianie
15.35 S. „Dzielnica 31”
16.20 S. „Heartland”
17.05 Euromaxx
17.20 Dzień dobry, Litwo
19.30 S. dok. „Sztuka rzemiosła”
20.20 Wizjonerzy
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Scena LRT PLUS
21.40 Koncert
23.00 Spacer
23.30 Oto kino

6.00 S. „Córka ambasadora”
7.00 „Gwiazdki gwiazd”
8.30 „Kobiety kłamią lepiej”
9.00 S. „Dron”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Marzenia o wolności”
12.00 S. „Szukam córki”
14.00 S. „Kopalnie pasji”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Show dobrego wieczoru”
21.00 „Kobiety kłamią lepiej”
21.30 TV3 wiadomości
22.30 „Za linią wroga:

Kolumbia” dramat
00.20 „Dakaras 2025”

6.00 „Zasady mojej kuchni”
7.30 S. „Wezwanie”
8.25 S. „Wojny glin. Kijów”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Świeża krew”
13.30 „Zasady mojej kuchni”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 „Ale numer!”
19.30 Program sportowy
20.00 S. „911”
21.00 „Obcy pasażer” film fab.
22.40 „Smak zemsty” film fab.

5.00 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 S. dok. „Zostawiając wszystko za sobą”
8.00 S. „Prowincjonalny detektyw”
9.00 S. „Bez ciebie”
11.00 S. „Stary”
12.30 Jestem wnioskodawcą
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 S. „Prowincjonalny detektyw”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00 S. „Ma na imię Kozaim”
18.00 Reporter
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Poświęć wszystko”
21.25 S. „Aby ocalić Verę”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

6.10 S. „CSI kryminaliści”
7.00 S. „Cobra 11”
8.35 „Ostrożnie – rodzina!”
9.00 „Na jednym końcu haczyk”
9.30 „Wojny magazynowe”
10.00 „Wojny gangów”
11.00 „Semafor”
12.00 „Mistrz kulinarny”
13.00 „Powrót do natury”
14.00 S. „Cobra 11”
16.00 S. „CSI kryminaliści”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Semafor”
20.00 „Dakaras 2025”
21.15 „Arbitraż” dramat
23.00 „Dakarorama”
00.00 S. „CSI kryminaliści”

6.00 S. „Niewinni”
7.00 S. „Bądź ze mną”
8.00 S. „Ślepa”
9.00 S. „Yargi”
10.00 S. „Nowy Amsterdam”
11.00 S. „Einstein”
12.00 S. „Straż Pożarna w Chicago”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Niezapomniany”
15.00 S. „Anupamaa”
16.30 S. „Obiecany”
17.00 S. „Ślepa”
18.00 S. „Jednostka Badawcza”
19.00 S. „Straż Pożarna w Chicago”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Sara Kohr”
22.55 „Rocco Schiavone”
00.55 „Czerwona komnata”

06.10 S. „Akacyjowa 38”
06.55 „Info Poranek w tym: Serwis

Info i Pogoda Info"

08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Szopka Betlejemka. Kontemplacja Wcielenia”
09.00 S. „Kariera Nikodema Dyżmy”
09.55 S. „Ranczo”
10.55 S. „Komisarz Alex”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 S. „Królowie”
13.10 „Agrobiznes”
13.40 „Rok w ogrodzie Extra”
13.55 „Relacja z uroczystości Święta Epifanii w Kościele Greckokatolickim”
15.00 S. „Wichrowe wzgórze”
15.55 „Jaka to melodia?”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
18.55 „Klan”
19.25 „Reporterzy”
19.45 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „Królowie”
22.05 „Sierpień w hrabstwie Osage” film obycz.
00.15 „Godziny wyścig z czasem” film akcji

TVP
KULTURA

07.10 „Muzyczne poranki”
08.05 „Tamte lata, tamte dni”
08.45 „Podróże z historią”
09.30 „Wydarzenie aktualne”
10.00 S. „Rodzina Połanieckich”
11.35 „Ostatni dzień lata” film psychologiczny
12.50 „Jedyny taki duet na świecie” film dok.
13.50 „Mody Polskie”
14.20 „Awatar, czyli

zamiana dusz” film TVP

15.35 „Dobre Strony”
15.55 „Ludzie Wiśły” dramat
17.25 S. „Rodzina Połanieckich”
18.55 S. anim. „Ferdynand Wspaniały”
19.30 Informacje kulturalne
19.55 „Reżyserzy”
21.00 „Tylko zwierzęta nie błądzą” film fab.
23.05 S. „Genialna przyjaciółka”
00.05 Informacje kulturalne

TVP
POLONIA

07.00 „Panorama”
07.35 „Prywatne życie zwierząt”
08.00 „Okrasa łamie przepisy”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „W obiektywie Polonii”
12.30 S. „Barwy szczęścia”
13.00 „Gość Poranka”
13.25 S. „Ojciec Mateusz”
15.05 „Historie z Indii” film dok.
16.05 S. „Rodzina Treflików”
16.30 „Program informacyjny 14.30”
17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Zakochaj się w Polsce”
19.45 Panorama
20.10 „Hello Polonia”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „O mnie się nie martw”
23.15 „Studio w kontakcie”
00.10 „Panorama”

TVP
HISTORIA

08.15 „Był taki dzień”
08.20 „Szerokie tory”
08.40 „Był taki dzień”
08.45 „Było, nie minęło”
09.10 S. „Czas honoru”
09.55 „W kotle historii”
10.20 „Historia Polski” film dok.
11.05 „Zdobycy Karpat” film dok.
11.25 „Encyklopedia II wojny światowej”
11.50 „Fajna Polska Zimą”
12.35 „Piosenką przez historię”
12.40 „Słownik polsko@polski”
13.05 „Na Tropach Historii”
13.20 S. „Tygrysy Europy”
14.00 „Zamek przy Eaton Place” film fab.
14.35 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
14.45 „Mulier fortis. Kobieta mężna” film dok.
15.55 „Nieznane twarze historii”
16.30 S. „Korona królów”
16.55 „Aleksander Czyżewski. Słońcem urzeczony” film dok.
17.40 „Sensacje XX wieku”
18.25 „Wszystko dla Polski” film dok.
19.10 „Fake czy historia?”
19.55 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
20.05 S. „Czas honoru”
20.55 „Władysław hr. Zamoyski. Pan z Wielkopolski. Władca Tatr” film dok.
21.55 „Myśliciele sylwetki polskie”
22.00 „Miasto z piasków i serc. Stalowa Wola” film dok.
22.50 „Zdobycy Karpat” film dok.
23.10 „Książ. Klucz do Śląska” film dok.
00.05 „Habdank” film dok.

TRAM

01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach

01.10 Informacje dnia
01.30 Zostań Żołnierzem RP
01.50 Święty na każdy dzień
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.25 Święty na każdy dzień
03.30 Każdy ma-luch to potrafi
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Prosto o gospodarce
06.20 Jestem mamą
06.35 Odpowiedzialni za Kościół
07.00 Stanisław Ledóchowski i jego twórczość
08.20 Kolędy i pastorałki
08.35 Zdrowie z Bożej Apteki
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Każdy ma-luch to potrafi
09.50 Słowo życia
10.00 Mocni Jego mocą
10.30 Sanktuarium polskie
10.50 Święty na każdy dzień
11.00 Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu
11.50 Kolędy i pastorałki
12.00 Krzywda
12.25 Jestem mamą
12.40 Prosto o gospodarce
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Powrót i Odnova
14.00 Szkaplerz – znak Maryi

14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Kolędy i pastorałki
15.30 Misja Szczecin – Madagaskar
16.00 Brat Kalikst z Poczekajki
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Na zdrowie
17.30 Kierownik duchowy Sekretarki Bożego Miłosierdzia
18.00 Po stronie prawdy
18.50 Kolędy i pastorałki
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Opowieści biblijne – historie animowane z Nowego Testamentu
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Przetrawiliśmy
23.30 Kolędy i pastorałki
23.45 Wołyń – nierozliczone ludobójstwo

Discovery
CHANNEL

7.00 Fani czterech kółek
9.00 Jak to jest zrobione?
10.30 Skarby z szopy
12.00 Łowcy staroci
14.00 Złota gorączka
18.00 Fani czterech kółek
19.00 Jak to jest zrobione?
19.30 Jak to działa?
20.00 Łowcy staroci: renowacje
21.00 Samochód marzeń
23.00 Zabójcze łowienie
00.00 Nagi instynkt przetrwania

19 stycznia 2025 r., godz. 17:00

Dom Kultury Polskiej w Wilnie (sala teatralna), ul. Naugarduko 76

PREMIERA

Robert Brutter

„KANTATA NA CZTERY SKRZYDŁA”

(komedia metafizyczna)

Reżyseria – Jan Buchwald

Scenografia – Greta Subatavičiūtė

Kierownik – Artystyczny Teatru Irena Litwinowicz

„Keturių sparnų kantata” (metafizinė komedija)

Spektakl zrealizowany przy wsparciu finansowym Ambasady RP w Wilnie.

Nas wspierają:

Patroni medialni:

KUPNO

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Sprzedajcie las drogo i bez pośredników.

Tel. +370 659 57 721

Skupujemy różnego rodzaju lasy, mogą być młode lub wycięte.

Tel. +37066685855

SPRZEDAŻ

Sprzedam kamienie polne. Materiał może służyć do budowy ogrodzeń, alejek, tarasów, palenisk, kwietników, na podmurówki i in. Załadunek oraz transport we własnym zakresie. Cena 20 euro/tona.

Tel. +370 600 18 083 (Leon)

KUPOJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, POREBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY W
CAŁEJ LITWIE 8 676 41155

UAB „Krekenavos agrofirma”
SKUPOJEMY BYDŁO
KROWY, CIELICE, BYKI
WEDŁUG WAGI RZEŻNEJ BĄDŹ ŻYWEJ
WĄŻY, PŁACI OD RAZU, TRANSPORTUJE
TEL. (8 620) 61179

um
UTENOS MĖSA
SKUPOJEMY BYDŁO
+370 620 33544

Wynajmiemy pomieszczenie komercyjne

Firma „Klion” ma do wynajęcia pomieszczenie komercyjne (biura, magazyny, sklep).

Bezpłatny parking przy pomieszczeniach.

Birbynių 4A	Linksmoji 5
1. 7,82 m ²	1. 19,59 m ²
2. 26,76 m ²	2. 41,94 m ²
3. 55,85 m ²	3. 115 m ²
+370 685 040 80	

KURIER WILEŃSKI
DZIAŁ REKLAMY I OGŁOSZEŃ
Wilno, Birbynių 4A, 2 piętro, 10 gabinet,
tel./faks. 85 260 84 44, e-mail: reklama@kurierwilenski.lt
Zapraszamy w godz. 8.00 - 16.30 (w dniach pracy)

WALDEMAR DUDOIT
8 LUTEGO
18:30
DOM KULTURY
POLSKIEJ W WILNIE
(UL. NAUGARDUKO 76)
BILETY NA STRONIE BILETALIT
biletai.lt

KURIER WILEŃSKI

Prenumerata 2025

Wydanie codzienne (kod 0044)

Na miesiąc 10,00 €

Na 6 miesięcy 54,00 €

Na rok 105,00 €

Wydanie magazynowe (kod 0172)

Na miesiąc 4,00 €

Na 6 miesięcy 21,00 €

Na rok 40,00 €

Dla osób niepełnosprawnych oraz emerytów

Wydanie codzienne (kod 0227)

Na miesiąc 9,00 €

Na 6 miesięcy 49,00 €

Na rok 93,00 €

Prenumerata dla czytelników za granicą

Wydanie codzienne

Na miesiąc 20 €

Na 6 miesięcy 120 €

Na rok 240 €

Wydanie magazynowe

Na miesiąc 10 €

Na 6 miesięcy 60 €

Na rok 120 €

„Kurier Wileński” można zaprenumerować:

- w każdym urzędzie pocztowym (Lietuvos paštas);
- drogą elektroniczną: www.prenumeruok.lt;

Zasięgnąć informacji można pod nr. tel. (8-5) 260 84 44, Birbynių g. 4A, LT-02121 Vilnius, kolport@kurierwilenski.lt, www.kurierwilenski.lt

W dniu Nowego Roku ludzkość liczyła ponad 8 mld

W dniu Nowego Roku populacja ludzka całego globu liczyła 8,09 mld osób. W minionym roku zwiększyła się o dalsze 71 mln (0,9 proc.). W raporcie amerykańskiego Biura Spisowego stwierdzono, że ubiegłoroczny wzrost był nieco mniejszy niż w roku 2023 kiedy wyniósł 75 mln. Liczba ludności Stanów Zjednoczonych zwiększyła się w 2024 r. o 2,6 mln i w dniu Nowego Roku wynosiła 341 mln. Oszacowano, że w styczniu 2025 r. co 9 sekund rodzi się kolejny Amerykanin, a co 9,4 sekundy jeden umiera. Migracja spowoduje, że liczba ludności USA w 2025 r. będzie się zwiększać o kolejną osobę co 23,2 sekundy.

Fot. Freepik.com

Zaginęła ponad 50 lat temu. Odnalazła się cała i zdrowa

Ponad 50 lat trwały poszukiwania Sheili Fox, która będąc w wieku 16 lat zaginęła w 1972 r. w angielskim Coventry. Kobieta udało się odnaleźć całą i zdrową w innej części kraju. Jak to się stało, że policjantom z hrabstwa West Midlands udało się odnaleźć zaginioną po ponad 50 latach?

Pod koniec grudnia ub.r. mundurowi opublikowali w internecie, w tym mediach społecznościowych, zdjęcie zaginionej sprzed ponad pięciu dekad i apel o pomoc w jej odnalezieniu. Kobieta w chwili zaginięcia mieszkała w Coventry z rodzicami i — jak wówczas ustalono — mogła być w związku ze starszym mężczyzną.

W ciągu kilku godzin od publikacji do policji zgłosiły się osoby z informacjami, które pomogły rozwiązać tę zagadkę. Co ważne, szczegółów dotyczących obecnego życia kobiety ani przyczyny jej zaginięcia nie ujawniono. Wiadomo jedynie, że została odnaleziona cała i zdrowa w innej części kraju.

53 tys. klocków Lego na brytyjskich plażach

Tylko w ubiegłym roku na brytyjskich plażach znaleziono ponad 53 tys. klocków tej firmy. Znalezione stały się nie lada gratką dla kolekcjonerów. Żeby wyjaśnić tę zagadkę, musimy cofnąć się do 1997 r. Wtedy, ok 30 km od Kornwalii, z japońskiego statku Tokio Express spadły do morza 62 kontenery. W jednym z nich było ok 5 mln klocków Lego.

Od tego czasu utracone w ten sposób w transporcie klocki Lego znajdowane są na plażach w Anglii i Wali, a także w Holandii i Norwegii. Niektórzy kolekcjonerzy zbierają figurki, które pochodzą właśnie z tamtego transportu.

Fot. Freepik.com

Fotomigawka

■ Świąteczna kąpiel morsów – radość i zimowa tradycja Fot. Ervin Rauluševičius, ELTA